Länsförsäkringar Stockholm

Årsredovisning

2018

Länsförsäkringar Stockholm

Detta har hänt 2018

Det finansiella året

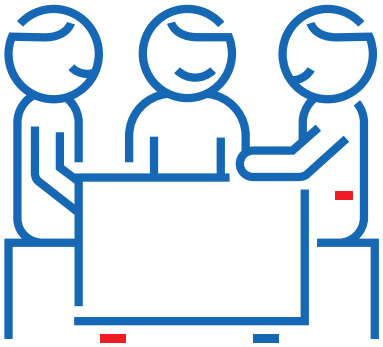

Cirka 6 000 skadeförebyggande besiktningar hos privat- och företagskunder genomfördes under 2018.

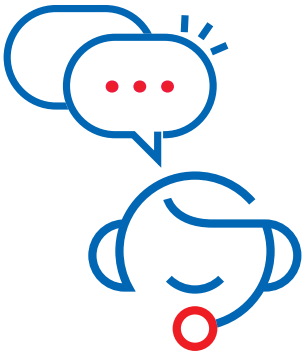

Våra olika kundcenter svarade på **över 670 000 samtal** under 2018.

Antal kunder

544 833

Ökat antal bankkunder

738

Antal förmedlade bostäder av Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

4 505

Antal avslutade skador

92 881

NYCKELTAL MODERBOLAG	2018	2017
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, MSEK	271	463
Operativt resultat i de tre kärnaffärerna, MSEK	118	165
Balansomslutning, MSEK	7 407	7 086
Konsolideringsgrad, %	194	184
Antal anställda	360	344
Antal kunder	544 833	547 064
Sakförsäkringsaffären		
Premieinkomst, MSEK	2 047	2 037
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, MSEK	88	106
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	96	95
Antal kunder	350 718	353 392
Livförsäkringsaffären		
Premieinkomst, MSEK	2 566	2 596
Förvaltat kapital, MSEK	56 114	58 013
Antal kunder	223 156	224 342
Bankaffären		
Inlåning, MSEK	7 894	7 577
IPS och ISK, MSEK	1 361	1 308
Marknadsvärde fonder, MSEK	1 159	1 196
Utlåning, MSEK	33 167	30 665
Antal kunder	92 968	92 230
Kapitalförvaltning		
Totalavkastning exkl. egna kostnader %	3,07	5,88

Premieinkomst Sak, MSEK

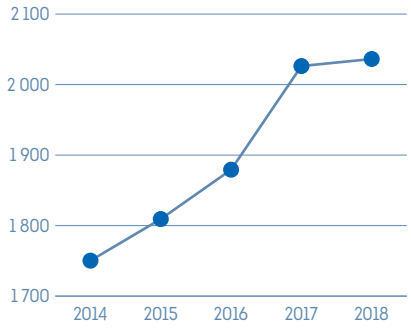

Förvaltat Kapital Liv, MSEK

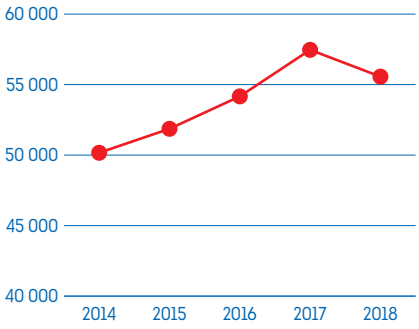

Affärsvolym Bank, MSEK

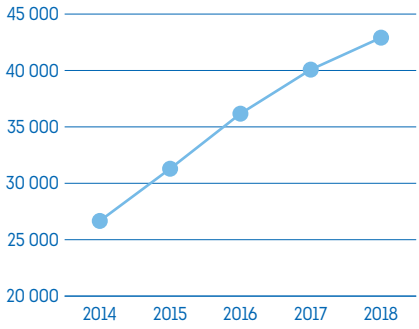

Väsentliga händelser

Nöjda kunder belöning för hårt arbete i år igen

Svenskt Kvalitetsindex mäter varje år Sveriges mest nöjda kunder och i många fall finns de hos Länsförsäkringar. Vi har de mest nöjda kunderna bland annat inom Privat Försäkring och Privat bolån. Dessutom vann Länsförsäkringar Fastighetsförmedling kategorin Sveriges mest nöjda kunder Fastighetsmäklare för tredje året i rad.

Delägare Humlegården

Under året utökades Humlegårdens ägarkrets till att omfatta samtliga 23 länsförsäkringsbolag. Länsförsäkringar Stockholm förvärvade aktier i Humlegården AB till ett värde av 170 miljoner kronor genom det helägda dotterbolaget LFS Fastigheter AB.

Ny startaföretagsförsäkring

I början på året lanserade vi en prova på-försäkring för nystartade företag. Den nya Startaföretagsförsäkringen är en skräddarsydd försäkring som passar de flesta små nystartade företag och erbjuder en lösning med ett brett skydd till fast pris under sex månader. Under 2018 tecknade 216 småföretagare vår nya försäkring.

Lansering av ny telefonitjänst

Tjänsten Fritt tal innebär att man kort beskriver sitt ärende istället för att knappa sig fram när man ringer till oss. Sedan Fritt tal introducerades har vi uppnått en mycket hög frekvens av rätt framkoppling för tusentals inkommande samtal. Antal vidarekopplingar inom organisationen har sjunkit från 26 procent till endast 8 procent.

Skadeförebyggande arbete

Under 2018 har cirka 6 000 besiktningar genomförts hos privat- och företagskunder. I pilotprojektet för Grannsamverkan, som planeras fortgå till slutet av februari, testas vår app Goda Grannar i fem bostadsrättsföreningar och i 400 hyresbostäder i samarbete med Stena fastigheter. Dessutom har vi distribuerat 150 smarta vattensensorer till boende i Stockholm som en del i pilotprojetet Smarta vattenlarmet. Sensorn kopplas upp mot wifi och larmar om det finns risk för vattenskador i hemmet via en app.

Reflexvästar

Vi fortsätter vårt lokala samhällsengagemang och har under 2018 delat ut mer än 20 000 reflexvästar till förskolebarn. Vi har de senaste fyra åren delat ut över 67 000 reflexvästar.

Globala miljömålen

I september 2015 enades världens länder i FN om 17 mål för hållbar utveckling. Agenda 2030 är en viktig milstolpe för världen och en positiv vision som inspirerar såväl länder som företag att göra mer. Med agenda 2030 har det blivit ännu tydligare att ansvarsfulla och nytänkande företag kommer att spela en avgörande roll för att världen ska lyckas nå de högt ställda målen. Länsförsäkringar Stockholm bidrar till flera av de globala målen genom våra sex väsentliga hållbarhetsområden: Smart och skadefri vardag, Rätt erbjudande, Transparens, Framtidens arbetsplats, Ansvarsfulla investeringar och Hållbara leverantörer.

Innehåll

2 Detta har hänt
4 Vd har ordet
7 Våra kunder är också våra ägare
8 Samverkan som stärker Länsförsäkringar Stockholm
10 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

13 Femårsöversikt
14 Resultaträkning
15 Resultatanalys
16 Balansräkning
18 Rapport över förändringar i eget kapital
19 Kassaflödesanalys
20 Noter till finansiella rapporter

Övrig information

40 Underskrifter
41 Revisionsberättelse
44 Bolagsstyrningsrapport
48 Styrelse
49 Företagsledning
50 Fullmäktige
51 Ord & uttryck

Bolagsstämma 2019

Ordinarie bolagsstämma hålls torsdagen den 4 april, klockan 18.00, på Länsförsäkringar Stockholms huvudkontor i Solna.

Redovisningen är framtagen av Länsförsäkringar Stockholm i mars 2019. Styrelse och ledningsgrupp är fotograferade av Magnus Pehrson. Charlotte Barnekow är fotograferad av Victoria Ljungh till Vd har ordet

Vd har ordet Charlotte Barnekow

På väg mot en bättre kund-upplevelse

När vi sammanfattar resultatutvecklingen 2018 kan vi konstatera att resultatet är genomgående positivt trots en osäker omvärld med stigande räntor och en sviktande kapitalmarknad. Orsaken till ett något sämre resultat än senaste år är främst försämrad avkastning på våra placeringar i räntebärande tillgångar och aktier. Till detta kom fallande bolånemarginaler. Orsakerna till såväl försämrad kapitalavkastning som minskande bolånemarginaler stod främst att finna i stigande marknadsräntor. Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt blev 271 miljoner kronor att jämföra med 463 miljoner kronor 2017. Våra tre kärnaffärer sak, bank och liv bidrog med 118 miljoner kronor medan investeringarna genererade 153 miljoner i kapitalavkastning. Det är betryggande att bolaget har en kapitalstyrka som med god marginal uppfyller Solvens II regelverkets krav.

Sak
Våra ambitioner att växa i den tillväxtregion som Stockholm utgör gav ökande premieintäkter på 63 miljoner kronor, vilket motsvarar förra årets tillväxttakt. Samtidigt som vi kontinuerligt arbetar med att öka vår premieintäkt pågår ett arbete med att förfina vårt riskurval och utveckla mer relevanta och konkurrenskraftiga premier. Den sammanlagda beståndspremien uppgick vid årets slut till 2 053 miljoner kronor, vilket är en ökning med 56 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Bank
Den förmedlade bankaffären fortsatte att växa trots den inbromsning som ägt rum på Stockholms bostadsmarknad med minskat affärsflöde som följd. Den samlade volymen i vår förmedlade bankaffär växte med 2 834 miljoner kronor, eller 7 procent, under året till 43 580 miljoner kronor. Marginalerna inom bolåneaffären sjönk från mycket goda nivåer under de sista månaderna 2018.

Liv
Vår förmedlade livaffär fortsatte sin positiva utveckling. Intäkterna uppgick till 204 miljoner kronor. Fondlivaffärens förvaltade kapital påverkades av den negativa börsutvecklingen under hösten och sjönk med 3 procent. Vid årets utgång uppgick kapitalet till 56 115 miljoner kronor.

Ett turbulent år på aktiemarknaderna
Under året uppvisade kapitalmarknaderna en turbulent utveckling. Efter ett svajigt första kvartal steg den svenska aktiemarknaden fram till september. Därefter föll aktiemarknaden och avslutade helåret på minus. På räntemarknaderna steg de medellånga räntorna vilket påverkade bolagets ränteplaceringar negativt. Sammantaget uppgick bolagets kapitalavkastning till 175 miljoner kronor eller 3,1 procent. Den största bidragsgivaren var innehavet i Länsförsäkringar AB vars substansvärde steg till följd av god utveckling av deras affärsdrivande rörelser.

Under året investerade vi 170 miljoner kronor i fastighetsbolaget Humlegården, vilket motsvarar ett ägande om 1,2 procent. Nu är samtliga 23 länsförsäkringsbolag delägare i bolaget som är verksamt på Stockholmsmarknaden.

En positiv kundupplevelse

Expedition 2020, vårt transformationsprojekt, går ut på att göra det enkelt att vara kund i Länsförsäkringar Stockholm oavsett i vilken kanal kunderna vill träffa oss. Vi är övertygade om att det är kundupplevelsen som kommer vara avgörande för hur många kunder som väljer oss och hur länge de stannar. Under året har ett intensivt arbete gjorts inom hela organisationen just för att förenkla och addera värde för våra kunder och det är mycket glädjande att se hur vi lyckats vinna fler och fler stockholmares hjärtan. Våra kundnöjdhetsundersökningar visar på en ökning från NPS 38 till 49 under året. Ett värde som vi är mycket stolta över.

Det ska vara enkelt för våra kunder att förstå de produkter och tjänster vi erbjuder och de ska känna sig trygga i att den produkt vi erbjuder är relevant efter just deras livssituation och behov. Vi ska också vara tillgängliga, så som våra kunder i Stockholm helst föredrar. Våra produkter ska vara värdeskapande och leverera trygghet, och med vår erfarenhet och kunskap ska vi hjälpa våra kunder att förebygga och minimera skada.

Skulle oturen ändå vara framme och en skada inträffar ska det finnas en god förståelse för hur den regleras. Det ska också vara tydligt vilka förväntningar som vilar på kund respektive på oss. En stor del av arbetet vi gör inom Expedition 2020 går ut på att förflytta oss mot denna målbild med hjälp av våra ledstänger och värdegrund: vi ska upplevas som nära, enkla och pålitliga i allt vi gör.

Vi ser att digitalisering ger oss möjligheter såväl för att utveckla vårt erbjudande som för att effektivisera våra arbetssätt. Ett sådant exempel är "Fritt tal", som infördes i vår telefonväxel under 2018, något som lett till minskad vidarekoppling av samtal från 26 procent till 8 procent. Efter kunders önskemål har vi också förlängt våra öppettider.

I arbetet med värdeskapande erbjudande har vi bland annat testat en app för ökad och förenklad grannsamverkan i fem olika boendeföreningar och kommer lansera den för ytterligare 400 hyresbostäder under 2019. I pilotprojektet "Smarta vattenlarmet" har vi distribuerat 150 vattenlarm som larmar vid indikation om fukt som skulle kunna leda till en vattenskada. Vi har också arbetat fram en plan för att bli ännu bättre på att använda statistik och data i våra analyser, genom vilken vi kommer kunna svara på frågor om framtida risker.

Färre friktioner och fler engagerade medarbetare

Hela organisationen visar stort engagemang och delaktighet i vårt utvecklingsarbete. Men att driva ett utvecklingsarbete parallellt med den dagliga verksamheten är utmanande och det är viktigt att vi hela tiden bibehåller ett långsiktigt perspektiv och en stadig kurs, även om det blåser ibland. Medarbetarundersökningarna visar på ett fantastiskt engagemang och resultat. Att ha engagerade medarbetare och ledare som vill utveckla och utvecklas, och som känner stolthet över sin arbetsplats, är en av de viktigaste förutsättningarna för fortsatta framgångar för Länsförsäkringar Stockholm. För att säkra detta och stärka vårt ledarskap och vår gemensamma kultur har vi skapat tydligt definierade ledar- och medarbetarprofiler med utgångspunkt från våra värderingar och ledstänger.

Ett hållbart Stockholm för alla

Under 2018 började vi på allvar att implementera vår nya hållbarhetsstrategi där vi driver vårt hållbarhetsarbete via sex prioriterade områden: Rätt erbjudande, Smart och skadefri vardag, Transparens, Framtidens arbetsplats, Ansvarsfulla investeringar och Hållbara leverantörer. Dessa områden ligger nära vår affär och har prioriterats i samråd med våra intressenter utifrån kund- och samhällsnytta. Under året har vi gjort förflyttningar inom samtliga områden och börjat mäta och följa upp vårt arbete. För att säkra vår förmåga att leverera enligt vår hållbarhetsstrategi inledde vi det första kvartalet 2018 med att rekrytera en hållbarhetsansvarig. Utöver arbetet i våra sex utvalda områden fokuserar vi på att minimera vår egen negativa påverkan och stärka beredskapen för framtiden. Exempelvis ser vi att risken för klimatrelaterade naturskador ökar, därför har vi förstärkt vår förmåga att hantera detta med en ny naturskadegrupp. Vi upprättade också vårt första klimatbokslut som gav oss viktiga lärdomar om vår klimatpåverkan. Mer om vårt hållbarhetsarbete finns att läsa i vår separata hållbarhetsredovisning.

Utöver vårt eget hållbarhetsarbete har vi fortsatt att engagera oss med olika partners som arbetar för ett bättre Stockholm på olika sätt:

- Tillsammans med S:t Eriks-Cupen och Grönt Kort för Fair Play har vi uppmuntrat schysst spel och bra beteende på och runt fotbollsplaner i hela Stockholm. 2018 möttes nästan 80 000 barn och ungdomar från olika stadsdelar och med olika bakgrund i Sveriges största fotbollsturnering.
- Vi fortsätter vårt samarbete med Fryshuset med en gemensam målbild om ett tryggare Stockholm för alla oss som bor här. Vi är övertygade om att Fryshusets arbete med inkludering och aktivering av unga är centralt för att skapa delaktighet och förebygga utanförskap.
- Vi har fortsatt vårt arbete tillsammans med Hållbara Hav för ett bättre Östersjön. Stockholmarnas hav mår dåligt, men forskarna ser en klar förbättring och det viktigaste vi kan göra för att förbättra situationen är att sprida information och kunskap. Det arbetet stöttar vi på olika sätt.

Till sist

Avslutningsvis vill jag bara säga att jag ser fram emot ett nytt år där vi tillsammans fortsätter vår utvecklingsresa med bibehållen kurs och kraft. Vi fortsätter fokusera på utveckling och digitalisering, samt vårt arbete med att se över våra processer för att anpassa oss efter våra kunders förväntningar och behov.

Vi har sett fantastiska leveranser och initiativ från tidigare års arbete i Expeditionen och när vi nu ser framåt ska vi säkerställa att dessa investeringar ger resultat.

Med tanke på de stora framsteg vi gjort tillsammans under 2018 ser jag ingen anledning att ha lägre förväntningar på det som komma ska. Jag är övertygad om att vi tillsammans kommer ha ett år med mycket vind i seglen och att vi kommer gå iland med de utmaningar som står framför oss.

Solna i februari 2019

Charlotte Barnekow
Vd, Länsförsäkringar Stockholm

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2018
BANK PRIVAT

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2018
BOLÅN

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2018
FÖRSÄKRING PRIVAT

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER*
2018
PRIVAT PENSION

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2018
FÖRSÄKRING FÖRETAG

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2018
FASTIGHETSMÄKLARE

Stolta och glada, men inte klara. Nöjda kunder finns det gott om i Länsförsäkringar enligt Svenskt Kvalitetsindex.

Nöjdast kunder enligt Svenskt Kvalitetsindex

Länsförsäkringar Stockholm

Våra kunder är också våra ägare

Länsförsäkringar Stockholm är ett kundägt bolag med verksamhet i Stockholms län. I och med att vi ägs av kunderna i vårt verksamhetsområde är vi geografiskt nära våra kunder. Vi delar samma vardag i Stockholms län.

Länsförsäkringar Stockholm är ett av 23 länsförsäkringsbolag, en del av länsförsäkringsgruppen och ett av Stockholms äldsta företag. Verksamheten föddes ur behovet att försäkra sig mot bränder och företaget grundades redan 1844 som två brandstodsbolag – Stockholms läns respektive Stockholms stads brandstodsbolag. 1917 började vi samarbeta med övriga brandstodsbolag och tillsammans med dem bildade vi 1936 det som idag är Länsförsäkringar AB.

1971 gick de bägge ursprungsbolagen samman under namnet Länsförsäkringar Stockholm. Sedan 1844 har vi försäkrat människor och saker och har utvecklats och breddats i takt med människors förändrade levnadssätt och behov. Vi är 360 personer i Länsförsäkringar Stockholm som, tillsammans med våra kollegor inom fastighetsförmedling, arbetar för att erbjuda sakförsäkring, livförsäkring, bankprodukter och fastighetsförmedling – allt under samma tak.

Vi hjälper våra kunder till en trygg och enkel vardagsekonomi. Att vi är kundägda innebär att vi bara har en enda uppdragsgivare – dig som kund – och beslut och värderingar styrs utifrån det. Det är detta som präglar vilka vi är och hur vi ska vara. I och med att vi drivs av en idé och inte av en börskurs är vi långsiktiga. Denna långsiktighet och fokus på vår enda uppdragsgivare skapar såväl stabilitet som ett kunddrivet arbetssätt som ger värde för kunderna.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Stockholm

Länsförsäkringar Stockholm äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Stockholm har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB
Länsförsäkringar Stockholm äger 8,9 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Stockholms konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket
Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2018 visar att Länsförsäkringar har det åttonde högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och IKEA. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag – den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

3. Liv- och pensionsförsäkring
Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet.

Länsförsäkringar Liv, som är stängt för nyteckning sedan 2011, förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd; Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. De flesta kunder med Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension har möjlighet att byta sina befintliga försäkringar till Nya Trad.

4. Bankverksamhet
Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

5. Djur- och grödaförsäkring
Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som nära, innovativa, engagerade och enkla byggt ett starkt varumärke i Sverige. En viktig del av Agrias affärsmodell är nära samarbeten med djurägarorganisationer.

6. Hälsa
Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolåneskyddet Bo kvar.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad
Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Stockholm betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring.

8. Övrig samverkan
Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så äger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice.

9. Gemensam utveckling
En av Länsförsäkringar AB:s uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och att öka värde för kunderna.

Utveckling av kundmötesplatserna
Arbetet har under året fokuserats på utveckling av den proaktiva kunddialogen, förbättringar av kund- och medarbetarupp-

levelser genom ökad automatisering och digitalisering samt ständiga förbättringar av kundmötesplatserna. Specifika satsningar har gjorts för att utveckla företags- och skadekundmötet.

Kunddialogen har utvecklats genom nya och bättre analysmöjligheter samt genom införande av ett nytt verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning. Tillsammans har detta skapat möjligheter att ge kunderna relevanta erbjudanden vid rätt tillfälle. Vilka kunder som fått vilka erbjudanden återkopplas också till kundhanteringssystem, för att ge handläggare en samlad bild av kommunikationen med enskilda kunder. De kanaler som initialt stöds för denna marknadsbearbetning är e-post och SMS, fokus har inledningsvis lagts på privatkunderna. Viktiga delar i det fortsatta arbetet är att kunna använda fler kanaler samt att fokusera på företagskampanjer.

Kund- och medarbetarupplevelsen har förbättrats genom det pågående införandet av online-mötet vilket ger möjlighet för kund och rådgivare att dela skärm över nätet. Det som visas på skärmen är den utvecklade behovsguiden som syftar till att fånga och behålla kundens intresse. Upplevelsen för de kunder som använder den digitala brevlådan Kivra har förbättrats genom att Länsförsäkringar nu kan distribuera dokument i denna kanal, i ett första steg för de produkter som hanteras i det nya sakförsäkringssystemet. Arbetet med att göra detta möjligt för fler produkter pågår.

För att förbättra medarbetarupplevelsen har en kartläggning av arbetssätt och behov i kundmötet gjorts för prioriterade roller. Det har gett underlag för ständiga förbättringar av kundmötesplatserna och ger också viktigt underlag för det mer långsiktiga förflyttningsarbetet.

Företag kan nu ges access till Mina sidor utan att behöva besöka ett kontor. I ett första steg är detta möjligt för enskilda firmatecknare och arbetet med motsvarande möjlighet för samtliga företag fortsätter tillsammans med andra åtgärder för förbättra digitala tjänster för företag. Under året har också insiktsarbete bedrivits inom det expansiva segmentet kunskapsintensiva tjänsteföretag, i syfte att få underlag för produkt- och tjänsteutveckling och proaktiv marknadsbearbetning.

Kunderna kan nu se sina anmälda motorskador i Länsförsäkringars app. Grundläggande information visas för såväl pågående som avslutade skador och det är också möjligt att enkelt komplettera pågående motorskador. Detta är det första steget i det pågående viktiga arbetet med att ge kunderna möjlighet att kunna följa hanteringen av en anmäld skada i de digitala kanalerna.

Under året har det också blivit möjligt att anmäla fler skador i appen, till exempel reseskador. Risken för bedrägeri i samband med skadeanmälan har också minskats genom att kunderna nu måste identifiera sig med BankID i samband med skadeanmälan på hemsidan. Hemsidan har också kompletterats med ytterligare skadeguider för att generellt underlätta kundernas skadehantering. Guiderna beskriver hur kunden kan agera då självbetjäningstjänster används och också hur en skada normalt hanteras.

De digitala kanalerna, Länsförsäkringars webbplats, Mina sidor samt appen, utvecklas ständigt för att förenkla och förbättra kundupplevelsen. Bland förbättringarna på Mina sidor märks den personliga menyn med egna inställningsmöjligheter, snyggare och enklare startsida, bättre möjlighet att sortera och hantera transaktioner och enklare hantering av Swish. I appen har det till exempel blivit möjligt att bli bankkund digitalt eller att beställa vädervarningar från SMHI i form av "push-notiser". Säkerheten har också höjts genom att inloggning via PIN-kod ersatts med BankID, det gäller såväl Mina sidor som appen.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Stockholm avger härmed årsredovisning för 2018, företagets 175:e verksamhetsår.

Koncernen

I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Stockholm (organisationsnummer 502002-6265) samt de helägda dotterbolagen Telegrafgatan RE AB (organisationsnummer 556691-9428) och LFS Fastigheter AB (organisationsnummer 559170-7855).

Dotterbolaget LFS Fastigheter bildades i september 2018 i samband med att Länsförsäkringar Stockholm, genom detta bolag, förvärvade aktier i Humlegården Fastigheter AB.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Stockholm är ett ömsesidigt försäkringsbolag som har sitt verksamhetsområde i Stockholms län. Företaget tillhandahåller direkt försäkring i form av olycksfalls- och sjukförsäkring, motorfordonsförsäkring, spårfordonsförsäkring, fartygsförsäkring, godstransportförsäkring, försäkring mot brand och annan skada på egendom, fartygsansvarsförsäkring, allmän ansvarighetsförsäkring, annan förmögenhetsskada samt rättsskyddsförsäkring. Företaget tar även emot återförsäkring från andra försäkringsföretag avseende samtliga skadeförsäkringsklasser och tilläggsförsäkring samt lång olycksfalls- och sjukförsäkring. För att kunna erbjuda kunderna ett komplett sortiment av försäkrings-, fond- och bankprodukter förmedlar företaget livförsäkring, banktjänster, fondförvaltning samt djur- och grödaförsäkring från Länsförsäkringar AB och dess dotterbolag.

Affärsvolym

Den totala affärsvolymen fördelar sig enligt nedan.

MSEK	2018	2017
SAKFÖRSÄKRINGSAFFÄR		
Premieinkomst, direktförsäkring	1 975	1 952
Premieinkomst, mottagen återförsäkring	73	85
Premieinkomst, förmedlad försäkring	558	543
Placeringstillgångar	5 966	5 764
LIVFÖRSÄKRINGSAFFÄR[1]		
Premieinkomst	2 566	2 596
Förvaltat kapital	56 114	58 013
BANKAFFÄR[1]		
Bank, inlåning	7 894	7 577
IPS och ISK	1 361	1 308
Bank, utlåning	33 167	30 665
varav hypotekslån	31 517	29 032
Fondförvaltning	1 159	1 196

[1] Avser förmedlad affär

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Stockholm förenar det lokala företagets fördelar med det stora företagets resurser. Tillsammans med 22 andra länsförsäkringsbolag täcker länsförsäkringsgruppen hela Sverige. Länsförsäkringar Stockholm äger, tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag, Länsförsäkringar AB, där länsförsäkringsgruppen har sin gemensamma utvecklings- och serviceorganisation samt produktbolag för bland annat livförsäkring, fondförvaltning och banktjänster. Styrelsen för Länsförsäkringar Stockholm ansvarar för företagets organisation och förvaltningen av företagets angelägenheter. I detta ingår att fastställa en ändamålsenlig organisation, övergripande mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten. För att förstärka styrelsen i dess arbete har styrelsen ett Risk- och Kapitalförvaltningsutskott, ett Revisionsutskott och ett Ersättningsutskott. Dessutom finns en funktion för internrevision. Inom företaget finns funktioner för riskhantering, compliance, aktuarie och säkerhet. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för sitt arbete och en instruktion för vd:n. I en särskild bolagsinstruktion fastställs företagets organisation och ansvarsfördelningen klargörs mellan företagets olika enheter och befattningshavare. Beredning av val till Länsförsäkringar Stockholms styrelse utförs av en valberedning som är utsedd av fullmäktige. Styrelsen består av fem ordinarie stämmovalda ledamöter. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarrepresentanter samt en suppleant till dessa. Styrelsen har under året haft tolv sammanträden.

Medarbetare

Vår vision är att bli stockholmarnas mest omtyckta företag. Den resan börjar på hemmaplan genom att vi alla bidrar till ett arbetsklimat där vi engagerar oss, får utrymme för våra idéer och tankar och deltar i att skapa en bättre upplevelse för våra kunder.

I flera års tid har vi arbetat strukturerat med prestationsutvecklingssamtal i en modell som tar sin utgångspunkt i ett antal områden. Dessa är avgörande för att bygga en kultur som utvecklar bra prestationer och högt engagemang i arbetet utifrån varje medarbetares individuella förutsättningar och möjligheter. Arbetet med prestationsutveckling är fortsatt högt på agendan.

För att kunna leverera enligt uppsatta mål har företaget arbetat aktivt med att skapa förutsättningar för prestation genom att exempelvis säkerställa kompetensutveckling. Under 2018 har företaget genomfört över 7 600 timmars internutbildning.

Under 2018 har vi lagt stort fokus på att jobba med vårt ledarskap för att ytterligare skapa förutsättningar för prestation i en kundcentrerad kultur. Ledarträningar och ett antal ledarforum har genomförts och en ledarprofil har tagits fram och implementerats. Ledarprofilen ska ge stöd och fungera som ett verktyg för ett starkt och gemensamt ledarskap som driver mot vår vision. Genom att våra ledare agerar ambassadörer leder de genom våra ledstänger och uppmuntrar till en tillåtande, utvecklande och lärande miljö. Arbetet med att ta fram en medarbetarprofil har också påbörjats. Ambitionen med profilen är att konkretisera Stockholmsguiden och skapa bättre och tydligare förutsättningar för engagemang och prestation genom dialog.

Vi har fortsatt vårt arbete på hemmaplan med våra egna ambassadörer – våra medarbetare. Detta följs bland annat upp genom våra regelbundna medarbetarundersökningar där vi systematiskt arbetar med resultaten i syfte att lära och utvecklas som arbetsgivare och därigenom skapa så bra förutsättningar som möjligt för att nå vår vision. Vårt arbete har gett utslag och vi har överträffat vårt eNPS-mål. I mätningen 2018 låg även Länsförsäkringar Stockholms engagemangsindex på en högre nivå än de tio bäst presterande företagen som genomfört samma mätning. Ett högt engagemangsindex är viktigt, inte bara för att engagerade medarbetare gör ett bättre jobb, utan också för att engagerade medarbetare känner att de utvecklas och mår bra vilket i slutänden ger nöjdare kunder.

Vi värderar hälsa högt och är måna om hur varje medarbetare mår fysiskt och psykiskt. Vi vet att balans mellan jobb och fritid är viktigt för att må bra. Genom att följa sjukstatistiken kan vi få en indikation på hur den allmänna hälsan inom företaget utvecklas. 2018 låg den genomsnittliga sjukfrånvaron (inkluderad kort- och långsjukskrivning) på 4,3 procent. Som arbetsgivare tar vi ansvar för det. Utöver vårt systematiska arbetsmiljöarbete med exempelvis regelbundna möten i arbetsmiljökommittén och risk- och konsekvensanalyser vid verksamhetsförändringar, följer vi våra medarbetares hälsa i våra medarbetarsamtal. Alla medarbetare erbjuds en hälsounderökning, förmånlig sjukvårdsförsäkring och under 2018 har vi höjt friskvårdsbidraget för att skapa möjlighet till fler hälsofrämjande aktiviteter för våra anställda.

Medarbetarstatistik
Vid omräkning till heltid motsvarar företagets samtliga anställda 360 heltidstjänster vid utgången av 2018. Medelåldern uppgår till 40,4 år. Av företagets medarbetare utgör 52,8 procent kvinnor och 47,2 procent män. På chefspositioner med personalansvar i företaget är fördelningen 49 procent kvinnor och 51 procent män.

Ersättning
Ersättning till ledande befattningshavare, se Not 8.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under året

Ny vd
Vd Fredrik Bergström lämnade bolaget efter sommaren för att tillträda som vd för Länsförsäkringar AB. Charlotte Barnekow (tidigare ledamot i bolagets styrelse) tillträdde som vd den 1 september.

GDPR - General Data Protection Regulation eller Dataskyddsförordningen
Den 25 maj 2018 trädde Dataskyddsförordningen i kraft i Sverige. Dataskyddsförordningen (GDPR) ersatte Dataskyddsdirektivet samt PuL och övrig nationell lagstiftning inom EU som är baserad på Dataskyddsdirektivet. Dataskyddsförordningen gäller direkt som lag i Sverige, men får kompletteras med viss nationell lagstiftning. De grundläggande principerna i Dataskyddsförordningen är i stora delar överensstämmande med PuL.

Exempel på förändringar som är värdefulla att uppmärksamma:

- Nya förutsättningar för personuppgiftsbehandling.
- Förstärkta rättigheter för den registrerade.
- Ökade krav på dokumentation av behandling.
- Direkta skyldigheter för personuppgiftsbiträden.
- Höga sanktionsavgifter vid brister mot regelverket.

Till följd av detta har vi bland annat utsett en DPO (Data Protection Officer) samt en lokal kontaktperson för GDPR frågor.

IDD – Insurance Distribution Directive eller Lagen om Försäkringsdistribution (LFD)
2016 beslöts ett nytt EU-direktiv om försäkringsdistribution och den 1 oktober började Lagen om Försäkringsdistribution att gälla. Den nya lagen ersätter lagen om Försäkringsförmedling och kommer därigenom omfatta alla distributörer av försäkring, inte bara förmedlarna. Detta innebär skärpta och mer detaljerade krav på kunskap och yrkesutveckling, dokumentation av distributionstillfället samt information om vår verksamhet. Både inom Länsförsäkringsgruppen och inom Länsförsäkringar Stockholm har ett betydande arbete bedrivits för att säkerställa att vi lever upp till kraven enligt den nya lagen. Lagen om Försäkringsdistribution påverkar vår verksamhet i stor omfattning, exempelvis genom utbildningsinsatser och förändrade rutiner.

Nytt dotterbolag
Dotterbolaget LFS Fastigheter bildades i september 2018 i samband med att Länsförsäkringar Stockholm, genom detta helägda dotterbolag, förvärvade aktier i Humlegården Fastigheter AB till ett värde av 170 miljoner kronor. Under året utökades Humlegårdens ägarkrets därmed till att omfatta samtliga 23 länsbolag.

Kapitalförvaltningen
2018 var ett mer skiftande år på aktiemarknaderna jämfört med tidigare år. Året startade skakigt under februari för att sedan gå starkt fram till september och efter det kom stora fall över hela världen. Bolagets aktieportfölj hade under 2018 en aktieavkastning på -5,2 procent. På räntemarknaderna är styrräntorna fortsatt låga även om USA påbörjat en viss ökning av sina styrräntor.

Bolagets ränteportfölj avkastade under 2018 -0,4 procent. Som helhet avkastade bolagets placeringsportfölj, inklusive bolagets innehav i Länsförsäkringar AB, 3,1 procent.

Ny Företagsbank
Styrelsen fattade under hösten 2017 beslut om omstart och en långsiktig satsning på vår Företagsbank. Den 1 januari startade gruppen, arbetet med att ge våra befintliga försäkringskunder ett ännu bättre kunderbjudande.

Det förmedlade bankresultatet
Det förmedlade bankresultatet minskade jämfört med 2017. Intäktsvolymen låg på samma nivå som föregående år men kostnaden för verksamheten steg på grund av högre räntelläge som inte avspeglat sig i pris mot kund.

Länsförsäkringar inleder samarbete med Toyota
I juni tecknade Länsförsäkringar ett treårigt avtal med Toyota Sverige AB och Toyota Financial Services AB om vagnskadegaranti och märkesförsäkring för Toyota- och Lexusbilar på den svenska marknaden.

Genom avtalet får vi tillgång till en stark distributör genom Toyotas och Lexus återförsäljarnät och möjlighet att attrahera nya kunder. Toyota är det tredje största bilmärket på den svenska marknaden med cirka 27 000 nyregistrerade bilar per år.

Avtalet började gälla den 1 januari 2019 och omfattar en treårig vagnskadegaranti på alla nya personbilar med erbjudande om märkesförsäkring för alla Toyota- och Lexusköpare. Erbjudandet vänder sig även till befintliga Toyota- och Lexusägare.

Resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till MSEK 271 (463) och efter skatt på årets resultat till MSEK 240 (269). Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till MSEK 88 (106).

Premieinkomst
Premieinkomsten uppgick till MSEK 2 047 (2 037).

MSEK	2018	2017
Direkt försäkring	1 974	1 952
Mottagen återförsäkring	73	85

Skador
I direkt försäkring exklusive motorfordon har 43 342 (40 222) skador registrerats. Skadekostnaden exklusive skadereglerings-kostnader beräknas för innevarande riskår uppgå till MSEK 786 (739). För motorfordonsförsäkring inklusive trafikansvar har 45 036 (41 414) skador registrerats. Skadekostnaden för motorfordonsförsäkring exklusive skadereglerings-kostnader beräknas för innevarande riskår uppgå till MSEK 505 (484). Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador innebar ett överskott i det direkta resultatet på MSEK 54 (57).

Kapitalförvaltning
Marknadsvärdet på företagets placeringstillgångar uppgick vid verksamhetsårets slut till MSEK 5 966 (5 764). Företagets likviditet uppgick vid verksamhetsårets slut till MSEK 183 (110). Den totala avkastningen på företagets placeringar uppgick till MSEK 175 (320) varav direktavkastning MSEK 38 (11).

Rättelse av fel
Innehavet av aktier i Länsförsäkringar AB (samt övriga innehav i bolag inom federationen) har tidigare år felaktigt klassificerats som lageraktier, vilket har medfört att uppskjuten skatt på övervärden gällande dessa innehav redovisats felaktigt. Dessa innehav motiveras helt av den verksamhet Länsförsäkringar Stockholm bedriver och är en förutsättning för deltagande i Länsförsäkringsgruppens federation och därför klassificeras dessa innehav nu korrekt som Aktier och andelar i företag som det finns ett ägarintresse i, se not 18. Till detta kommer även att innehav inom Länsförsäkringsgruppens federationen inte fritt kan överlåtas. Detta har nu rättats med retroaktiv effekt med upplösning av tidigare redovisad uppskjuten skatteskuld. Justeringen av ingående balanser uppgår till MSEK 310 i moderbolaget och MSEK 312 i koncernen, se not 1.

Verksamhetens största risker

Försäkringsrisk
Företagets riskportfölj i direkt försäkring är balanserad och riskerna är begränsade genom återförsäkring. I den egna affären var under 2018 risken vid inträffad skada MSEK 19.

För trafik var den egna risken MSEK 2 och för olycksfall MSEK 2 per skadehändelse. Den mottagna affären är till största delen svensk affär.

Aktiekursrisk
Vid utgången av 2018 uppgick placeringstillgångarna i aktier och andelar, exklusive derivat, till MSEK 3 156 (3 173), varav MSEK 2 296 (2 116) avser aktier i Länsförsäkringar AB, vilka värderas till verkligt värde baserat på bolagets tillgångar och skulder. Andelen aktier och andelar utgjorde 62 (60) procent av de totala placeringstillgångarna.

Ränterisk
Obligationer och andra räntebärande värdepapper uppgick till MSEK 2 300 (2 281). Den genomsnittliga durationen var 1,9 (1,7) år.

Spreadrisk
Obligationer och andra räntebärande värdepapper uppgick till 2 300 (2 281). En andel på 83 (88) procent av innehaven hade åsatts en rating på BBB eller högre i enlighet med Standard & Poor's definition. Företaget hade inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna.

Valutarisk
Vid utgången av 2018 fanns tillgångar i utländsk valuta motsvarande MSEK 596 (471) omräknat med balansdagens valutakurser. Av beloppet avser MSEK 273 (149) tillgångar i US-dollar, MSEK 157 (183) i europeiska valutor och MSEK 166 (139) i andra valutor.

Mer detaljerad information om verksamhetens risker och riskhantering finns i Not 2.

Hållbarhet och ett tryggare Stockholm

Under året har Länsförsäkringar Stockholm börjat agera och leverera i enlighet med vår hållbarhetsstrategi. För att säkerställa att vi rör oss framåt inom våra sex väsentliga hållbarhetsområden har vi tagit fram en plan för hur vi systematiskt ska följa upp och avrapportera framdriften internt. Dessa områden är: Smart och skadefri vardag, Rätt erbjudande, Transparens, Framtidens arbetsplats, Ansvarsfulla investeringar och Hållbara leverantörer.

För att säkra vår förmåga att leverera enligt vår hållbarhetsstrategi inledde vi det första kvartalet 2018 med att rekrytera en hållbarhetsansvarig. Hållbarhetsansvarig har till uppgift att samordna och följa upp hållbarhetsarbetet inom våra fokusområden och att stödja bolagets alla funktioner inom hållbarhet.

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Länsförsäkringar Stockholm valt att upprätta hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten finns tillgänglig på www.lansforsakringar.se/stockholm

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Belopp i SEK	
Balanserade vinstmedel från föregående år	1 328 538 647
Justering IB *	310 245 574
Årets resultat	239 507 867
Summa	**1 878 292 088**

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att i ny räkning balanseras SEK 1 878 292 088.

* Rättelse av felaktigt uppbokad uppskjuten skatt avseende onoterade aktieinnehav i Länsförsäkringsgruppen, se not 1 Omklassificering samt Rättelse av fel.

Finansiella rapporter

Femårsöversikt

Belopp i KSEK	2018	2017	2016	2015	2014
RESULTAT KONCERN					
Premieintäkt för egen räkning	1 923 636	1 860 189	1 765 564	-	-
Försäkringsersättningar för egen räkning	-1 445 348	-1 401 833	-1 280 424	-	-
Driftskostnader	-387 958	-347 103	-370 154	-	-
Finansrörelsens resultat	121 615	301 116	279 425	-	-
Resultat före dispositioner och skatt	253 499	480 455	440 711	-	-
Årets redovisade resultat *	264 150	418 117	340 831	-	-
RESULTAT MODERBOLAG					
Premieintäkt för egen räkning	1 923 636	1 860 189	1 765 564	1 666 292	1 628 168
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	15 970	14 751	10 764	42 066	53 848
Försäkringsersättningar för egen räkning	-1 445 348	-1 401 833	-1 280 424	-1 070 761	-1 158 939
Driftskostnader för egen räkning	-401 731	-361 371	-371 394	-368 837	-318 333
Övriga tekniska kostnader	-4 509	-5 536	-9 148	-2 837	-6 886
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**88 018**	**106 200**	**115 362**	**265 923**	**197 857**
Finansrörelsens resultat	152 642	298 043	284 747	206 366	270 854
Övriga intäkter och kostnader	30 093	58 870	40 697	14 827	-3 314
Resultat före dispositioner och skatt	**270 752**	**463 113**	**440 806**	**487 116**	**465 397**
Årets redovisade resultat *	239 508	268 643	268 692	280 001	155 403
Premieinkomst för egen räkning	1 949 999	1 924 541	1 793 762	1 715 015	1 667 699
EKONOMISK STÄLLNING MODERBOLAG					
Placeringstillgångar, verkligt värde	5 965 781	5 763 784	5 316 832	4 741 838	4 310 105
Försäkringstekniska avsättningar för egen räkning	2 901 270	2 829 867	2 602 894	2 488 771	2 443 604
Kapitalbas [1)]	-	-	-	2 696 984	2 211 843
Erforderlig solvensmarginal [1)]	-	-	-	295 015	285 795
KONSOLIDERINGSKAPITAL MODERBOLAG					
Konsolideringskapital	3 781 407	3 546 210	3 103 392	2 696 984	2 211 843
Konsolideringsgrad	194%	184%	173%	157%	133%
SOLVENSRELATERADE UPPGIFTER MODERBOLAG [2)]					
Kapitalbas	4 040 976	3 507 187	3 086 866	-	-
Minimikapital	416 447	407 166	371 477	-	-
Solvenskapitalkrav	1 665 787	1 628 662	1 485 908	-	-
NYCKELTAL MODERBOLAG					
FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Skadeprocent för egen räkning	75%	75%	73%	64%	71%
Driftskostnadsprocent för egen räkning	21%	19%	21%	22%	20%
Totalkostnadsprocent för egen räkning	96%	95%	94%	87%	91%
FINANSRÖRELSEN MODERBOLAG					
Direktavkastning	0,7%	0,2%	0,3%	0,1%	0,3%
Totalavkastning	3,1%	5,9%	6,1%	5,8%	8,3%

* Jämförelseår har justerats på grund av rättelse av felaktigt uppbokad uppskjuten skatt avseende onoterade aktieinnehav i Länsförsäkringsgruppen, se not 1 Omklassificering samt Rättelse av fel.

1) Enligt FRL per 2015-12-31. Rapportering har från och med 2016 ersatts av Solvens II.

2) Beräkningarna sker enligt EUs Solvens II-direktiv. Jämförelsetal finns endast från 2016 då regelverket trädde i kraft 1 januari 2016.

Resultaträkning

Belopp i KSEK	Not	KONCERNEN 2018	KONCERNEN 2017	MODERBOLAGET 2018	MODERBOLAGET 2017
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE					
Premieintäkt för egen räkning					
Premieinkomst	3	2 047 171	2 037 217	2 047 171	2 037 217
Premie för avgiven återförsäkring		-97 172	-112 676	-97 172	-112 676
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-26 363	-64 352	-26 363	-64 352
		1 923 636	**1 860 189**	**1 923 636**	**1 860 189**
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	15 970	14 751	15 970	14 751
Försäkringsersättningar för egen räkning					
Utbetalda försäkringsersättningar					
– Före avgiven återförsäkring	5	-1 403 508	-1 275 827	-1 403 508	-1 275 827
– Återförsäkrares andel	5	4 805	9 068	4 805	9 068
Förändring i avsättning för oreglerade skador					
– Före avgiven återförsäkring		-69 770	-177 768	-69 770	-177 768
– Återförsäkrares andel		23 125	42 694	23 125	42 694
		-1 445 348	**-1 401 833**	**-1 445 348**	**-1 401 833**
Driftskostnader för egen räkning	6,7,8,9	-387 958	-347 103	-401 731	-361 371
Övriga tekniska kostnader	10	-4 509	-5 536	-4 509	-5 536
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**101 791**	**120 468**	**88 018**	**106 200**
ICKE TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**101 791**	**120 468**	**88 018**	**106 200**
Kapitalförvaltningens intäkter	11	116 029	89 063	116 029	89 315
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	11	149 807	239 919	174 933	239 919
Kapitalförvaltningens kostnader	11	-13 290	-11 823	-6 908	-7 440
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11	-114 961	-1 291	-115 443	-9 000
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-15 970	-14 751	-15 970	-14 751
Övriga intäkter	12	438 312	440 878	438 312	440 878
Övriga kostnader	12	-408 219	-382 008	-408 219	-382 008
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**253 499**	**480 455**	**270 752**	**463 113**
BOKSLUTSDISPOSITIONER					
Förändring säkerhetsreserv		-	-	-	-126 000
Avsättning till periodiseringsfond		-	-	-28 521	-40 000
Koncernbidrag till dotterbolag		-	-	-	-4 000
Resultat före skatt		**253 499**	**480 455**	**242 231**	**293 113**
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT					
Skatt på årets resultat	13	10 651	-62 338	-2 723	-24 470
Årets resultat, tillika Övrigt totalresultat		**264 150**	**418 117**	**239 508**	**268 643**

Resultatanalys, moderbolag

Belopp i KSEK	Totalt 2018	Direkt försäkring svenska risker						Mottagen åter-försäkring
		Sjuk och Olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	
Premieintäkt för egen räkning (not 1, nedan)	1 923 636	104 453	539 541	532 097	449 814	227 117	1 853 023	70 614
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	15 970	5 510	0	0	0	4 923	10 433	5 537
Försäkringsersättningar för egen räkning (not 2, nedan)	-1 445 348	-49 582	-480 753	-328 376	-342 197	-201 058	-1 401 964	-43 384
Driftskostnader	-401 731	-23 447	-104 267	-126 726	-77 873	-68 648	-400 961	-770
Övriga tekniska kostnader (not 10, noter till finansiella rapporter)	-4 509					-4 509	-4 509	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**88 018**	**36 934**	**-45 479**	**76 995**	**29 744**	**-42 175**	**56 020**	**31 997**
Avvecklingsresultat brutto	**116 490**	**34 722**	**-12 075**	**26 886**	**-5 198**	**37 467**	**81 801**	**34 689**
Avvecklingsresultat för egen räkning	**-27 593**	**-187**	**-20**	**-13 887**	**0**	**-13 500**	**-27 593**	
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR, FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING								
Avsättning för ej intjänad premie och kvardröjande risker	889 014	53 670	269 484	230 510	212 537	114 959	881 160	7 854
Avsättning för oreglerade skador	2 342 793	398 771	238 074	348 764	67 039	764 582	1 817 231	525 563
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR								
Avsättning för oreglerade skador	330 539	11 116	1 150	49 042	119	269 111	330 539	-

NOTER TILL RESULTATANALYS

Belopp i KSEK	Totalt 2018	Sjuk och Olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter-försäkring
NOT 1								
Premieintäkt för egen räkning	**1 923 636**	**104 453**	**539 541**	**532 097**	**449 814**	**227 117**	**1 853 023**	**70 614**
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	2 047 171	114 938	561 416	589 802	461 862	246 553	1 974 572	72 599
Premie för avgiven återförsäkring	-97 172	-8 949	-10 162	-49 309	-5 839	-22 913	-97 172	0
Förändring i avsättning för ej intjänad premie och kvardröjande risker	-26 363	-1 535	-11 714	-8 397	-6 209	3 476	-24 378	-1 986
NOT 2								
Försäkringsersättningar för egen räkning	**-1 445 348**	**-49 582**	**-480 753**	**-328 376**	**-342 197**	**-201 058**	**-1 401 964**	**-43 384**
Utbetalda försäkringsersättningar för egen räkning	**-1 398 703**	**-51 395**	**-440 531**	**-350 291**	**-342 048**	**-167 355**	**-1 351 621**	**-47 082**
Före avgiven återförsäkring	-1 238 934	-38 084	-378 635	-318 802	-305 143	-151 189	-1 191 851	-47 082
Skaderegleringskostnader	-164 575	-13 311	-61 909	-32 455	-39 251	-17 649	-164 575	-
Återförsäkrares andel	4 806	0	12	966	2 346	1 482	4 806	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador för egen räkning	**-46 645**	**1 813**	**-40 221**	**21 915**	**-149**	**-33 702**	**-50 344**	**3 698**
Före avgiven återförsäkring	-69 770	-5 428	-41 165	11 967	-270	-38 573	-73 468	3 698
Återförsäkrares andel	23 125	7 241	944	9 948	121	4 871	23 125	-

Balansräkning

Belopp i KSEK	Not	KONCERNEN 2018	KONCERNEN 2017	MODERBOLAGET 2018	MODERBOLAGET 2017
TILLGÅNGAR					
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR					
Andra immateriella tillgångar	15	22 430	29 907	22 430	29 907
		22 430	**29 907**	**22 430**	**29 907**
PLACERINGSTILLGÅNGAR					
Byggnader och mark/rörelsefastigheter	16	320 000	309 875	-	875
Placeringar i koncernföretag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i					
Aktier och andelar i koncernföretag	17	-	-	509 802	309 621
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i	18, 19	2 458 422	2 116 413	2 296 280	2 116 413
Andra finansiella placeringstillgångar	19				
Aktier och andelar		859 843	1 056 032	859 843	1 056 032
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		2 299 856	2 280 843	2 299 856	2 280 843
		5 938 121	**5 763 163**	**5 965 781**	**5 763 784**
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR					
Avsättning för oreglerade skador		330 539	307 414	330 539	307 414
		330 539	**307 414**	**330 539**	**307 414**
FORDRINGAR					
Fordringar avseende direkt försäkring	20	671 476	633 708	671 476	633 708
Fordringar avseende återförsäkring		19 364	29 557	19 364	29 557
Övriga fordringar	21	143 349	127 138	143 349	126 815
		834 189	**790 403**	**834 189**	**790 080**
ANDRA TILLGÅNGAR					
Materiella tillgångar	22	27 565	29 276	27 565	29 276
Kassa och bank	23	216 446	127 801	183 439	109 765
		244 011	**157 077**	**211 004**	**139 041**
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER					
Förutbetalda anskaffningskostnader	24	27 100	27 400	27 100	27 400
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	11 813	23 802	16 137	28 034
		38 913	**51 202**	**43 237**	**55 434**
Summa tillgångar		**7 408 203**	**7 099 166**	**7 407 180**	**7 085 660**

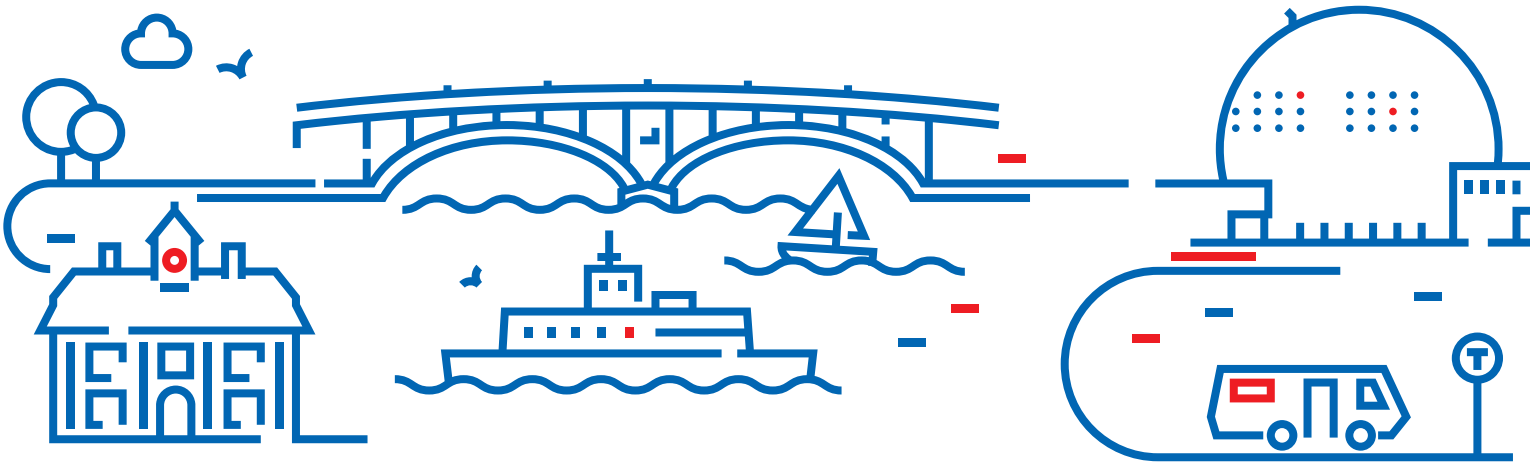

Balansräkning

Belopp i KSEK	Not	KONCERNEN 2018	KONCERNEN 2017	MODERBOLAGET 2018	MODERBOLAGET 2017
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Övrigt eget kapital		10 200	10 200	10 200	10 200
Balanserad vinst eller förlust *		3 058 672	2 640 556	1 638 784	1 370 142
Årets resultat *		264 150	418 117	239 508	268 643
		3 333 022	**3 068 873**	**1 888 492**	**1 648 985**
Varav bundet eget kapital		-	-	*10 200*	*10 200*
Varav fritt eget kapital		-	-	*1 878 292*	*1 638 785*
OBESKATTADE RESERVER	26				
Utjämningsfond		-	-	41 384	41 384
Säkerhetsreserv		-	-	1 678 531	1 678 531
Periodiseringsfond		-	-	108 521	80 000
		-	**-**	**1 828 436**	**1 799 915**
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	27	889 014	862 651	889 014	862 651
Oreglerade skador	28	2 342 794	2 274 630	2 342 794	2 274 630
		3 231 808	**3 137 281**	**3 231 808**	**3 137 281**
ANDRA AVSÄTTNINGAR					
Pensioner och liknande förpliktelser		5 890	8 902	5 890	8 902
Skatter *	14	448 385	494 590	64 479	97 310
		454 275	**503 492**	**70 369**	**106 212**
SKULDER					
Skulder avseende direkt försäkring		17 881	16 156	17 881	16 156
Skulder avseende återförsäkring		11 244	11 070	11 244	11 070
Övriga skulder	29	102 350	114 478	101 361	114 228
		131 475	**141 704**	**130 486**	**141 454**
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	257 623	247 816	257 589	251 813
		257 623	**247 816**	**257 589**	**251 813**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**7 408 203**	**7 099 166**	**7 407 180**	**7 085 660**

* Jämförelseår har justerats på grund av rättelse av felaktigt uppbokad uppskjuten skatt avseende onoterade aktieinnehav i Länsförsäkringsgruppen, se not 1 Omklassificering samt Rättelse av fel.

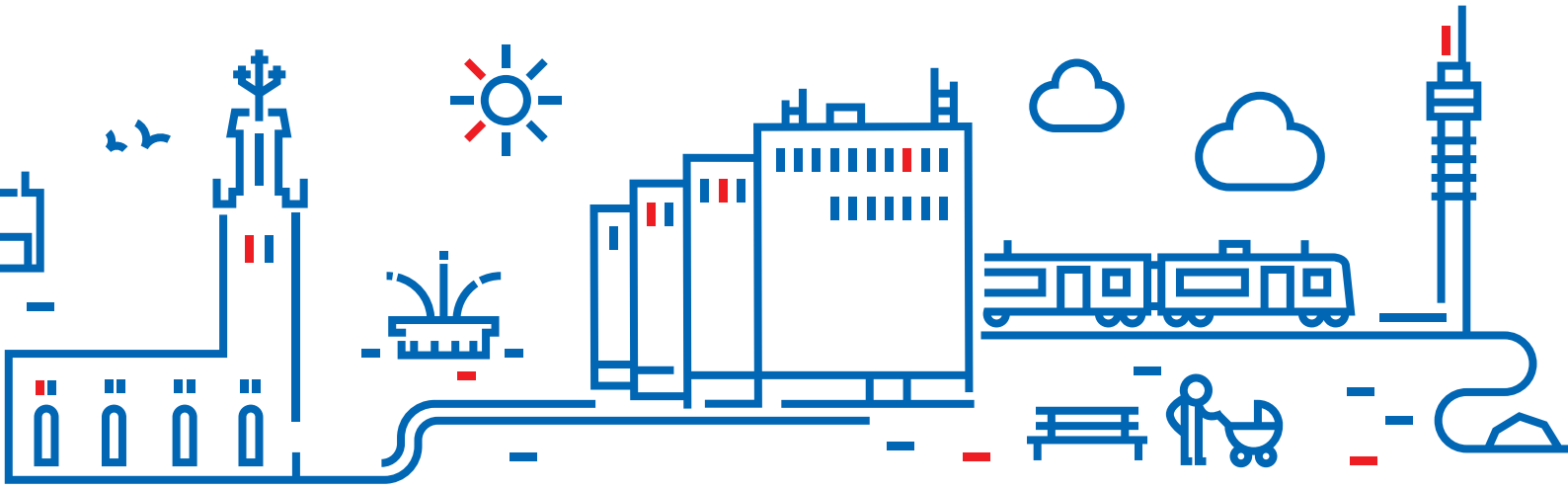

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

Belopp i KSEK	Övrigt eget kapital	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2017-01-01	**10 200**	**2 039 131**	**336 843**	**2 386 174**
Rättelse av fel *	-	264 582	-	264 582
Ny ingående balans 2017-01-01	**10 200**	**2 303 713**	**336 843**	**2 650 756**
Vinstdisposition	-	336 843	-336 843	-
Årets resultat	-	-	370 473	370 473
Rättelse av fel *	-	-	47 644	47 644
Utgående balans 2017-12-31	**10 200**	**2 640 556**	**418 117**	**3 068 873**
Ingående balans 2018-01-01	**10 200**	**2 640 556**	**418 117**	**3 068 873**
Vinstdisposition	-	418 117	-418 117	-
Årets resultat	-	-	264 150	264 150
Utgående balans 2018-12-31	**10 200**	**3 058 673**	**264 150**	**3 333 023**

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

	Bundet kapital	Fritt kapital		
Belopp i KSEK	Övrigt eget kapital	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2017-01-01	**10 200**	**836 868**	**268 692**	**1 115 760**
Rättelse av fel *		264 582		264 582
Ny ingående balans 2017-01-01	**10 200**	**1 101 450**	**268 692**	**1 380 342**
Vinstdisposition	-	268 692	-268 692	-
Årets resultat	-	-	222 979	222 979
Rättelse av fel *	-	-	45 664	45 664
Utgående balans 2017-12-31	**10 200**	**1 370 142**	**268 643**	**1 648 985**
Ingående balans 2018-01-01	**10 200**	**1 370 142**	**268 643**	**1 648 985**
Vinstdisposition	-	268 643	-268 643	-
Årets resultat	-	-	239 508	239 508
Utgående balans 2018-12-31	**10 200**	**1 638 784**	**239 508**	**1 888 492**

* Jämförelseår har justerats på grund av rättelse av felaktigt uppbokad uppskjuten skatt avseende onoterade aktieinnehav i Länsförsäkringsgruppen, se not 1 Omklassificering samt Rättelse av fel.

Kassaflödesanalys

Belopp i KSEK	KONCERNEN 2018	KONCERNEN 2017	MODERBOLAGET 2018	MODERBOLAGET 2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Premieinbetalningar	2 023 913	2 062 534	2 023 913	2 062 534
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-97 172	-112 676	-97 172	-112 676
Skadeutbetalningar	-1 393 898	-1 257 691	-1 393 898	-1 257 691
Inbetalningar från återförsäkrare avseende återförsäkrares				
andel av utbetalda försäkringsersättningar	4 805	9 068	4 805	9 068
Inbetalningar avseende provisioner och garantier	289 637	383 838	289 637	383 838
Utbetalningar till leverantörer och anställda	-564 592	-675 778	-581 651	-691 429
Erlagda betalda räntor	-160	-173	-160	-173
Betald skatt	-130 489	-165 364	-129 761	-164 525
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**132 044**	**243 758**	**115 713**	**228 946**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av:				
- aktier och andelar	-630 070	-190 000	-630 070	-190 000
- obligationer och andra räntebärande värde papper	-390 000	-527 000	-390 000	-527 000
Investering/avyttring fastighet	-	-	1 360	-
Avyttring av:				
- aktier och andelar	527 156	207 552	527 156	207 552
- obligationer och andra räntebärande värde papper	434 253	377 554	434 253	377 554
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-13 347	-5 447	-13 347	-5 447
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	1 583	297	1 583	297
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-	-37 384	-	-37 384
Förvärv av dotterföretag, netto likvidpåverkan	50	1 048	50	1 048
Erhållna utdelningar	26 976	9 294	26 976	9 294
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-43 399**	**-164 086**	**-42 039**	**-164 086**
Årets kassaflöde	**88 645**	**79 672**	**73 674**	**64 860**
Likvida medel vid årets början	127 801	48 129	109 765	44 905
Likvida medel vid årets slut	216 446	127 801	183 439	109 765

Likvida medel består av kassa och bank, se not 23.

Noter till finansiella rapporter

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Företagsinformation
Årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Stockholm, organisationsnummer 502002-6265, avser räkenskapsår 1 januari – 31 december 2018. Länsförsäkringar Stockholm är ett svenskregistrerat ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Telegrafgatan 8A, 169 72 Solna.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 5 mars 2019, Årsredovisningen fastställs slutligen av bolagsstämman den 4 april 2019.

Normgivning och lag
Koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB), sådana som antagits av EU. Därutöver tillämpas Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12 med ändringsföreskrifter. Koncernen tillämpar dessutom Rådet för finansiell rapporteringsrekommendationer RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper. De avvikelser som förekommer mellan moderbolaget och koncernen föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRFL samt i vissa fall av möjligheter till lättnader som har utnyttjats.

Förutsättningar vid upprättande av de finansiella rapporterna
Företagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är avrundade till tusen kronor (KSEK), om inte annat anges. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom större delen av företagets finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i den finansiella rapporten, om inte annat anges.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna
Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår nedan.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisningen och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Ändrade redovisningsprinciper
IFRS 9 Finansiella instrument
IFRS 9 Finansiella instrument har ersatts av IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IFRS 9 trädde i kraft 1 januari 2018. IFRS 9 medför väsentliga förändringar avseende redovisning av finansiella instrument då de nya reglerna innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument. Länsförsäkringar Stockholm har valt att utnyttja övergångsregeln i IFRS 4 att skjuta på tillämpningen till samma tidpunkt som IFRS 17.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder
Länsförsäkringar Stockholm tillämpar IFRS 15 från och med januari 2018. För effekter av IFRS 15, se under rubriken Övriga intäkter och kostnader.

Andra ändringar av IFRS med tillämpning från och med den 1 januari 2018 har inte medfört några väsentliga förändringar på Länsförsäkringar Stockholms redovisning.

Rättelse av fel
Rättelse av fel på den uppskjutna skatten hänförligt till onoterade innehav inom Länsförsäkringsgruppens federation redovisas med full retroaktiv

verkan enligt IAS 8. Detta innebär att öppningsbalanserna per 1 januari 2017 samt jämförelseåret 2017 har räknats om. För effekterna på denna rättelse, se balans- och resultatuppställningar sist i denna not.

Omklassificering

I samband med rättelsen av fel enligt ovan har vi omklassificerat onoterade innehav inom Länsförsäkringsgruppen i balansräkningen genom att bryta ut dessa innehav från raden Aktier och andelar och istället presentera på raden Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i, se vidare not 18.

Nya redovisningsregler som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade redovisningsregler trädde i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade effekter som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS förväntas få på företagets resultat eller finansiella ställning.

IFRS 16 Leasing

IFRS 16 ersätter IAS 17 Leasing och tillämpas från 1 januari 2019. Den största effekten från de nya reglerna är att en leasetagare ska redovisa en leasingtillgång (rätten att använda en tillgång) och en finansiell skuld avseende framtida leasingavgifter i balansräkningen. I resultaträkningen ersätts den linjära operationella leasingkostnaden av en kostnad för avskrivning av den leasade tillgången och en räntekostnad för den finansiella skulden. I nuläget redovisar inte leasetagaren operationella leasar i balansräkningen. Koncernens bedömning är att denna standard inte kommer att ha någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter då omfattningen av leasingkontrakt är begränsad till hyreskontrakt för de tre lokalkontoren.

IFRS 17 Försäkringsavtal

IASB publicerade i maj 2017 den nya redovisningsstandarden IFRS 17 Försäkringsavtal som ska ersätta den befintliga standarden IFRS 4 Försäkringsavtal. Standarden förväntades ursprungligen tillämpas från och med den 1 januari 2021 men IASB beslutade preliminärt i november 2018 att senarelägga ikraftträdandet av standarden med ett år. Standarden förväntas därmed tillämpas från och med den 1 januari 2022 med ett tillhörande jämförelseår enligt samma principer. Vid övergång ska IFRS 17 tillämpas retroaktivt. Om det inte är genomförbart ska användare tillämpa en av två förenklingsmetoder: "den modifierade retroaktiva metoden" eller "verkligt värde-metoden".

Syftet med standarden är att öka jämförbarheten och transparensen i redovisningen av försäkringsavtal. Vidare syftar standarden till att eliminera brister och motsägelser i den befintliga metodiken genom att tillhandahålla ett principbaserat regelverk för redovisning samt öka upplysningskraven. IFRS 17 förändrar värderingen och presentationen av försäkringsåtaganden.

Jämfört med nuvarande redovisningsstandard IFRS 4 är definitionen av betydande försäkringsrisk i ett försäkringsavtal i allt väsentligt densamma enligt IFRS 17. De mest väsentliga förändringarna är att försäkringsavtal ska värderas till dess nuvärde baserat på aktuella antaganden och uppskattningar som omvärderas i varje rapportperiod, samt mer omfattande krav på hur försäkringsavtal ska aggregeras och presenteras. Rapport över resultat och övrigt totalresultat kommer framgent att bestå av ett finansresultat från försäkringsavtal och ett resultat från försäkringstjänster, där intäkter redovisas i takt med att försäkringsskyddet tillhandahålls. Avtal som initialt bedöms vara förlustavtal ska redovisas direkt i resultaträkningen. Rapport över finansiell ställning förändras till att minst inkludera tillgångar för försäkringsavtal och skulder för försäkringsavtal. I båda rapporterna ska utgivna försäkringsavtal redovisas separat från avgivna försäkringsavtal.

Den nya standarden föreskriver två redovisningsmetoder för försäkringsavtal som är aktuella för Länsförsäkringar Stockholm. Länsförsäkringar Stockholms initiala bedömning är att företaget kommer använda sig av den förenklade redovisningsmetoden, premiefördelningsmetoden, i och med att löptiden för försäkringsskyddet i all väsentlighet är eller understiger ett år för försäkrings-avtalen. Premiefördelningsmetoden är kassaflödesbaserad och värderar skuld för återstående försäkringsskydd baserat på avtalade och faktiskt mottagna premier.

På grund av osäkerheten kring tillämpningen av standarden i Sverige har Länsförsäkringar Stockholm ännu inte analyserat de kvantitativa effekterna av IFRS 17 på företagets finansiella rapporter. Med syfte att säkerställa implementeringen av IFRS 17 driver Länsförsäkringar Östmanland ett gemensamt projekt med övriga 22 länsförsäkringsbolag inkluderande tolkningar och principval samt krav på gemensamma IT-system. Via projektet förs en aktiv dialog med Finansinspektionen genom de diskussionsmöten med branschen som Finansinspektionen initierat. Finansinspektionen har ännu inte fastställt hur implementeringen av standarden ska ske i juridisk person eller i koncernredovisningen för onoterade försäkringsföretag i Sverige.

Standarden är ännu inte antagen av EU och IASB genomför för närvarande ett arbete för att fastställa eventuella förändringar gällande utformningen av standarden.

Inga andra av de IFRS som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Omräkning av utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till svenska kronor till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt bestämmande inflytande. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag konsolideras in i koncernen med förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen redovisas enligt direkt metod, vilket betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen. Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling till externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Bolaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån och därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt resultatet för bolagets bank- och livförsäkringsverksamhet.

Redovisning av försäkringsavtal

Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Stockholm tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Stockholms försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst/premieintäkt

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt,

det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till Avsättning för ej intjänade premier.

Avgiven återförsäkring
Som premie redovisas den periodiserade premien för ingångna återförsäkringsavtal. Återförsäkrarnas andel i skador redovisas under Försäkringsersättningar.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen
Den totala kapitalavkastningen redovisas i det Icke tekniska resultatet. En del av kapitalavkastningen förs till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen beräknat på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året, se Not 4.

Försäkringsersättningar
I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, förändringar i avsättningar för oreglerade skador samt kostnader för skadereglering.

Driftskostnader
Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffnings-, skadereglerings- och administrationskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar (Not 5) samt driftskostnader för kapitalförvaltning redovisas som en del av resultaträkningens kapitalavkastning, kostnader (Not 11). Driftskostnader för förmedlad livförsäkringsaffär och förmedlad bank- och fondaffär, se Not 12.

Övriga tekniska kostnader
Under Övriga tekniska kostnader redovisas Trafikförsäkringsföreningensaffären (TFF), se not 10 Övriga tekniska kostnader för mer information.

Kapitalförvaltningens resultat
Resultatet från kapitalförvaltning redovisas under Icke tekniskt resultat och fördelas på direktavkastning och värdeförändringar uppkomna från marknadsmässiga kursfluktuationer samt förvaltningskostnader. Här redovisas också kapitalförvaltningens driftskostnader.

Övriga intäkter och kostnader
Under Icke tekniskt resultat redovisas bland annat gemensam livförsäkringsaffär, gemensamma bank- och fondtjänster i övriga intäkter och kostnader. Intäkterna består av vår ersättning för förmedlad affär gällande Länsförsäkringar Bank respektive Länsförsäkringar Liv- och Fondlivs produkter. Kostnaderna består av driftskostnader samt för livförsäkringsaffären tillkommer även provisionskostnader till franchisetagare.

Införandet av IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder per den 1 januari 2018 har inte inneburit någon förändring i redovisningen vad gäller avtalsintäkter. Däremot har upplysningar gällande dessa avtal ökat, som redovisas i not 12 och 21. Avtalsintäkter värderas utifrån den ersättning som specificeras i avtalet med kunden. Bolaget redovisar intäkten när kontroll över tjänst överförs till kunden. Vidare ges upplysningar vad gäller väsentliga betalningsvillkor.

Skatter
Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt samt uppskjuten skatt och redovisas i resultaträkningen. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder per balansdagen.

Pensionskostnader
Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och för vilka man inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Planen är förmånsbestämd för anställda födda 1971 eller tidigare och avgiftsbestämd för anställda födda 1972 eller senare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS 19 Ersättningar till anställda, att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt IAS 19 punkt 30. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Redovisningsprinciper för poster i balansräkningen
Andra immateriella tillgångar
Andra immateriella tillgångar består av förvärvade immateriella tillgångar hänförliga till övertagandet av olycksfallsaffären. Dessa tillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivningen påbörjas när tillgången är tillgänglig för användning. Avskrivningstiden bestäms utifrån nyttjandeperioden som uppgår till fem år. Avskrivning sker i resultaträkningen enligt linjär metod. Nedskrivningsbehov prövas årligen.

Byggnader och Mark
För kontorsfastigheten har verkligt värde beräknats via Kassaflödesmetod samt ortsprisjämförelse, se not 16. Värdering utförs av externt värderingsföretag en gång per år. Bolaget tillämpar undantaget i ÅRFL/FFFS 2015:12 att redovisa rörelsefastigheter till verkligt värde över resultaträkningen, likt en förvaltningsfastighet enligt IAS 40.

Rörelsefastigheter
Rörelsefastigheter är fastigheter som används i en betydande omfattning i den egna verksamheten. Fastigheten i Solna används till 96 procent som huvudkontor för Länsförsäkringar Stockholm. Värdering sker enligt stycket ovan.

Andra finansiella placeringstillgångar
Finansiella instrument redovisas och klassificeras i enlighet med IAS 39. Länsförsäkringar Stockholm förvaltar och utvärderar resultatet av samtliga placeringstillgångar på basis av verkligt värde förutom då verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalavkastningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Det är företagets bedömning att en redovisning av placeringstillgångarna till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger den mest relevanta redovisningsinformationen för läsarna av årsredovisningen. Länsförsäkringar Stockholm har därför valt att kategorisera placeringstillgångarna som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i
I denna post redovisas bolagets aktieinnehav i bolag inom Länsförsäkringsgruppen. Innehaven värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Innehavet i Länsförsäkringar AB, är det största onoterade innehavet. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde.

Aktier
Aktier noterade på en aktiv marknad/auktoriserad börs värderas till noterad köpkurs på balansdagen. För att värdera onoterade innehav används värderingstekniker som till exempel pris vid nyligen genomförda transaktioner eller substansvärdering. Transaktionskostnaderna medräknas inte i anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar utan redovisas i kapitalförvaltningens kostnader i resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper
Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde fördelat på upplupet anskaffningsvärde och värdeförändring. Vid värdering till verkligt värde används på marknaden noterade köp-/säljkurser.

Materiella tillgångar
Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Dessa baseras på den historiska anskaffningskostnaden och bedömd nyttjandeperiod. Avskrivningstiden som används är fem år, förutom för datorer som skrivs av på tre år och förbättringsutgifter på hyrd fastighet som skrivs av under hyreskontraktets löptid.

Likvida medel
Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Återförsäkring
Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader
Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång Förutbetalda anskaffningskostnader och skrivs sedan av enligt de underliggande försäkringsavtalens löptid. Endast kostnader som varierar med och som direkt eller indirekt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal tas upp. Driftskostnader av allmän karaktär, såsom kostnader för allmän marknadsföring, tas inte upp.

Försäkringstekniska avsättningar
Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker
Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringsavtal. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador
Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till företaget (IBNR), och inkluderar även kostnader för skadereglering. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avvecklingsresultat uppstår när man löpande ändrar bedömningen av värdet på tidigare års inträffade skador som ingår i föregående års bokslut avsatta ersättningsreserv. För närmare information om hur avsättningen diskonteras se Not 28.

Förlustprövning
Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Obeskattade reserver
Förändringar av obeskattade reserver redovisas enligt svensk praxis över resultaträkningen som bokslutsdispositioner.

Obeskattade reserver kvittas i förekommande fall mot skattemässiga förlustavdrag eller blir föremål för beskattning när de löses upp. Säkerhetsreserven är till för att utjämna svängningar i riskförloppet och osäkerhet i beräkningsunderlaget för avsättning för ej intjänade premier och oreglerade skador.

Skadeförsäkringsrörelsen är av naturliga skäl utsatt för betydande variationer i årsresultaten, främst beroende på antalet storskador och dess omfattning. För att utjämna dessa svängningar har till 1990 skattefri avsättning kunnat ske till en utjämningsfond.

En redovisningsenhet kan göra en avsättning till en periodiseringsfond för att minska det skattepliktiga resultatet under inkomståret men måste återföra samma periodiseringsfond till beskattning under det sjätte året efter avsättningsåret.

Moderbolagets redovisningsprinciper
Moderbolagets redovisning tillämpar Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12 med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Moderbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter, där inte annat anges.

Dotterföretag
Aktier och andelar i dotterföretag redovisas till verkligt värde med tillämpning av ÅRFL 4:2 p 13.

Driftskostnader
Utöver vad som gäller för koncernen avseende driftkostnader så finns i moderbolaget hyreskostnader avseende Telegrafgatan, se not 6 Lokalkostnader samt not 32.

Skatter
I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag
Lämnade och mottagna koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Rättelse av fel, påverkan på balans- och resultaträkning
Effekterna av rättelse av fel gällande den uppskjutna skatten presenteras i tabeller på nästkommande sida.

Inom Placeringstillgångar har onoterade innehav inom Länsförsäkringsgruppen omklassificerats från raden Aktier och andelar till raden Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i. Till följd av beslut om rättelse av skattemässig klassificering har uppskjuten skatt rättats med MSEK 265 i ingående balans 2017-01-01 mot eget kapital, samma effekt i koncernen som i moderbolaget. Totalt har MSEK 312 justerats varav MSEK 265 hänförs sig till historisk korrigering och MSEK 48 i RR för koncernen och MSEK 46 för moderbolaget.

Effekter av rättelse av fel på Länsförsäkringar Stockholms balansräkning i sammandrag	KONCERNEN Tidigare redovisning 2017-01-01	Rättelse av fel	Ny redovisning 2017-01-01	MODERBOLAGET Tidigare redovisning 2017-01-01	Rättelse av fel	Ny redovisning 2017-01-01
TILLGÅNGAR	-	-	-	-	-	-
Immateriella tillgångar	-	-	-	-	-	-
Placeringstillgångar	5 309 783	-	5 309 783	5 316 832	-	5 316 832
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	264 720	-	264 720	264 720	-	264 720
Fordringar	724 079	-	724 079	723 104	-	723 104
Andra tillgångar	82 751	-	82 751	79 527	-	79 527
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	34 879	-	34 879	34 283	-	34 283
Summa tillgångar	**6 416 212**	**-**	**6 416 212**	**6 418 466**	**-**	**6 418 466**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	2 386 174	264 582	2 650 756	1 115 760	264 582	1 380 342
Obeskattade reserver	-	-	-	1 633 915	-	1 633 915
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	2 867 615	-	2 867 615	2 867 615	-	2 867 615
Andra avsättningar	728 589	-264 582	464 007	369 171	-264 582	104 589
Skulder	175 759	-	175 759	174 441	-	174 441
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	258 075	-	258 075	257 564	-	257 564
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**6 416 212**	**-**	**6 416 212**	**6 418 466**	**-**	**6 418 466**

Effekter av rättelse av fel på Länsförsäkringar Stockholms balansräkning i sammandrag	KONCERNEN Tidigare redovisning 2018-01-01	Rättelse av fel	Ny redovisning 2018-01-01	MODERBOLAGET Tidigare redovisning 2018-01-01	Rättelse av fel	Ny redovisning 2018-01-01
TILLGÅNGAR	-	-	-	-	-	-
Immateriella tillgångar	29 907	-	29 907	29 907	-	29 907
Placeringstillgångar	5 763 163	-	5 763 163	5 763 784	-	5 763 784
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	307 414	-	307 414	307 414	-	307 414
Fordringar	790 403	-	790 403	790 080	-	790 080
Andra tillgångar	157 077	-	157 077	139 041	-	139 041
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	51 202	-	51 202	55 434	-	55 434
Summa tillgångar	**7 099 166**	**-**	**7 099 166**	**7 085 660**	**-**	**7 085 660**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	2 756 647	312 226	3 068 873	1 338 739	310 246	1 648 985
Obeskattade reserver	-	-	-	1 799 915	-	1 799 915
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	3 137 281	-	3 137 281	3 137 281	-	3 137 281
Andra avsättningar	815 718	-312 226	503 492	416 458	-310 246	106 212
Skulder	141 704	-	141 704	141 454	-	141 454
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	247 816	-	247 816	251 813	-	251 813
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**7 099 166**	**-**	**7 099 166**	**7 085 660**	**-**	**7 085 660**

Effekter av rättelse av fel på Länsförsäkringar Stockholms resultaträkning i sammandrag	KONCERNEN Tidigare redovisning jan-dec 2017	Rättelse av fel	Ny redovisning jan-dec 2017	MODERBOLAGET Tidigare redovisning jan-dec 2017	Rättelse av fel	Ny redovisning jan-dec 2017
Premieintäkt för egen räkning	1 860 189	-	1 860 189	1 860 189	-	1 860 189
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	14 751	-	14 751	14 751	-	14 751
Försäkringsersättningar för egen räkning	-1 401 833	-	-1 401 833	-1 401 833	-	-1 401 833
Driftskostnader för egen räkning	-347 103	-	-347 103	-361 371	-	-361 371
Övriga tekniska kostnader	-5 536	-	-5 536	-5 536	-	-5 536
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**120 468**	**-**	**120 468**	**106 200**	**-**	**106 200**
ICKE TEKNISK REDOVISNING						
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**120 468**	**-**	**120 468**	**106 200**	**-**	**106 200**
Kapitalförvaltningens intäkter	89 063	-	89 063	89 315	-	89 315
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	239 919	-	239 919	239 919	-	239 919
Kapitalförvaltningens kostnader	-11 823	-	-11 823	-7 440	-	-7 440
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-1 291	-	-1 291	-9 000	-	-9 000
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	-14 751	-	-14 751	-14 751	-	-14 751
Övriga intäkter	440 878	-	440 878	440 878	-	440 878
Övriga kostnader	-382 008	-	-382 008	-382 008	-	-382 008
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	**480 455**	**-**	**480 455**	**463 113**	**-**	**463 113**
Bokslutsdispositioner	**0**	**-**		**-170 000**	**-**	**-170 000**
Resultat före skatt	**480 455**	**-**	**480 455**	**293 113**	**-**	**293 113**
Skatt på årets resultat	-109 982	47 644	-62 338	-70 134	45 664	-24 470
Årets resultat, tillika Övrigt totalresultat	**370 473**	**47 644**	**418 117**	**222 979**	**45 664**	**268 643**

Not 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning

Företagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten som utgörs av överföring av risk från försäkringstagarna till försäkringsgivaren och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Stockholm.

En framgångsrik hantering av risk är en av de viktigaste konkurrensfaktorerna för ett försäkringsföretag. Med andra ord behöver inte risk vara något negativt, utan det är hur olika typer av risker hanteras som är det väsentliga.

Mål, principer och metoder för företagets riskhantering

Syftet med företagets riskhanteringsorganisation och riskhanteringssystem är att identifiera, bedöma, mäta och hantera samtliga risker som företaget är exponerat för samt regelefterlevnad. Ett viktigt syfte är också att se till att företaget har en betryggande solvens i förhållande till dessa risker. Företagets sätt att hantera risk bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Styrelsen har det yttersta ansvaret för att hanteringen och uppföljningen av företagets risker är tillfredsställande Styrelsen beslutar årligen om företagets övergripande styrdokument, rörande riskhantering samt sätter en toleransnivå för den totala risken. I riskpolicyn har styrelsen beskrivit bolagets riskhanteringssystem, riskfilosofi och övergripande risktolerans. Styrelsen har även två utskott till sitt förfogande när det gäller riskområdet: Risk- och Kapitalförvaltningsutskottet och Revisionsutskottet. Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna är oberoende och ska kontrollera att verksamheten inom företaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen.

I företagets operativa riskorganisation ansvarar Vd för att skapa förutsättningar för arbetet med riskhantering och för dess införande enligt styrelsens instruktion. I organisationen finns dessutom en riskhanteringsfunktion, en compliancefunktion, en aktuariefunktion och olika riskbedömningskommittéer samt en kreditkommitté.

Företagets riskhanteringsfunktion är självständig och ansvarar för att identifiera, beskriva och utveckla företagets riskhantering. Riskhanteringsfunktionen har förutom detta till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till Vd, Risk- och Kapitalförvaltningsutskottet och Revisionsutskottet.

Compliancefunktionen ska agera självständigt samt följa upp regelefterlevnad och vara ett stöd för att företaget arbetar enligt gällande tillståndspliktiga regler. Compliancefunktionen rapporterar till Vd, Revisionsutskottet och Styrelsen.

Aktuariefunktionen ansvarar för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och rapporterar till Vd och Styrelse.

Kreditkommittén behandlar krediter i den förmedlade bankverksamheten som överstiger fastställda lokala limiter. Syftet är att samla ärenden och att säkerställa efterlevnad av regelverk inom kreditområdet.

Företagets riskbedömningskommittéer har till uppgift att bedöma befintliga risker inom sakförsäkrings- och kreditverksamheten. Kommittéerna har rätt att ta egna beslut utifrån de riktlinjer som finns.

Företaget har dessutom en säkerhetsfunktion som har till uppgift att löpande arbeta med säkerhetsfrågor. Företaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa företagets risktagande på detta område.

Företaget rapporterar, analyserar och åtgärdar löpande operativa incidenter vilket stödjer företaget i att skydda sig från framtida oönskade händelser.

Företagets risker och riskhantering

För att utvärdera den övergripande riskprofilen är det nödvändigt att beakta sambanden mellan de olika risktyperna. För detta ändamål använder Länsförsäkringar Stockholm Solvens II-regelverkets standardformel för beräkning av solvenskapitalkravet och bedömer att solvenskapitalkravet reflekterar företagets kapitalbehov.

Försäkringsverksamhet är en reglerad verksamhet med nationella regler för kapitalkrav och kapitalbas. Därför rapporterar företaget varje kvartal in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvenskapitalkrav ("SCR") till Finansinspektionen, för att visa att företaget är väl kapitaliserat för att möta sina risker. Där solvenskapitalkvoten är förhållandet mellan kapitalbas och kapitalkrav.

LF Stockholm genomför årligen som en integrerad del av affärsplaneringen en egen risk- och solvensanalys för att utvärdera om bolagets riskhanteringssystem och kapitalisering är tillräckliga för att möta bolagets risker. Företagets styrelse är involverad i processen och beslutar om bland annat inriktning för arbetet och den slutliga rapporten.

Länsförsäkringar Stockholm arbetar enligt denna riskkarta för att identifiera, värdera, hantera och rapportera risk

I egen risk- och solvensanalysen ingår att simulera hur bolagets kapitalisering utvecklar sig under prognosperioden både i förväntat utfall enligt affärsplan och i ett antal mindre gynnsamma scenarier. Utifrån slutsatserna justeras vid behov exempelvis bolagets övergripande risktolerans, affärsinriktning eller kapitalplan.

Försäkringsrisker

Försäkringsverksamhet går ut på att överföra risk från försäkringstagaren till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren tar in premier från ett stort antal spridda försäkringstagare och förbinder sig att ersätta dem om en försäkrad skadehändelse inträffar. En korrekt prissättning av försäkringsavtalen är avgörande för resultatet i försäkringsverksamheten. Det finns dock en inneboende osäkerhet i varje försäkringsverksamhet som gör att ogynnsamma resultat kan förekomma. För att hantera denna osäkerhet används återförsäkring för att minska fluktuationen i försäkringsverksamhetens resultat. Försäkringsrisker består av teckningsrisk, reservsättningsrisk, återförsäkringsrisk och katastrofrisk.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken för oförutsedda förluster till följd av att det kommande årets skador blir större än förväntat. Återförsäkring är det viktigaste instrumentet för reducering av teckningsrisk. Andra faktorer som påverkar teckningsrisken är villkorsutformning, riskurvalsregler, riskbesiktningar och portföljsammansättning, inklusive diversifiering.

Länsförsäkringsbolagens lokalt baserade affärsidé innebär oundvikligen en regional koncentration avseende kundstocken. Nackdelen med koncentrationen motverkas av den mycket goda lokala kundkännedomen och av länsförsäkringsgruppens starka återförsäkringslösning genom vilken större risk sprids över alla länsförsäkringsbolag.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Företaget tillämpar diskonterade

SKADEKOSTNAD DIREKT FÖRSÄKRING FÖRE ÅTERFÖRSÄKRING, EXKL KOSTNADER FÖR SKADEREGLERING (KSEK)

Skadeår	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt
uppskattad skadekostnad:											
i slutet av skadeåret	1 131 505	1 102 710	1 107 129	1 108 617	1 292 613	1 056 737	1 036 244	1 150 002	1 274 712	1 336 453	
ett år senare	1 081 404	1 138 452	1 093 565	1 124 632	1 238 099	1 018 008	1 042 050	1 168 469	1 244 167		
två år senare	1 068 362	1 119 222	1 086 122	1 094 345	1 198 136	994 783	1 036 565	1 150 146			
tre år senare	1 065 047	1 110 396	1 096 657	1 087 406	1 183 716	986 090	1 025 301				
fyra år senare	1 043 570	1 116 344	1 072 790	1 080 212	1 149 584	988 326					
fem år senare	1 051 932	1 116 447	1 079 710	1 076 359	1 147 953						
sex år senare	1 040 532	1 112 346	1 081 350	1 058 284							
sju år senare	1 034 134	1 112 375	1 059 898								
åtta år senare	1 026 484	1 097 980									
nio år senare	1 007 529										
nuvarande skattning av total skadekostnad	1 007 529	1 097 980	1 059 898	1 058 284	1 147 953	988 326	1 025 301	1 150 146	1 244 167	1 336 454	
Totalt utbetalt	**978 136**	**1 049 037**	**1 016 553**	**1 020 440**	**1 102 937**	**917 685**	**899 038**	**1 034 466**	**1 016 640**	**690 650**	
Summa kvarstående skadekostnad	46 268	63 417	60 763	53 644	68 801	72 866	129 436	119 000	232 565	651 719	
Diskonteringseffekt	-2 822	-1 557	-1 461	-1 617	-2 086	-2 225	-3 173	-3 320	-5 038	-5 916	
Avsättning upptagen i balansräkningen	**43 446**	**61 860**	**59 302**	**52 027**	**66 715**	**70 641**	**126 263**	**115 680**	**227 527**	**669 545**	**1 493 006**
Avsättning avseende skadeår 2008 och tidigare											214 278
Avsättning avseende mottagen återförsäkring alla skadeår											525 563
Avsättning avseende skaderegleringskostnader alla skadeår											109 947
Total avsättning upptagen i balansräkningen											**2 342 794**

avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring och olycksfallsförsäkring. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto) till MSEK 1 303 (1 240). Den ackumulerade diskonteringseffekten, det vill säga skillnaden mellan diskonterade och diskonterade reserver uppgår till MSEK 59,96 (64,4).

Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden. Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader.

Återförsäkringsrisk

För att sprida riskerna i försäkringsrörelsen deltar företaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom Länsförsäkringar AB.

Riskutbytet innebär att de deltagande företagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda belopp, självbehåll per riskslag, skada, händelse och totalt per skadeår. Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall.

Kopplat till återförsäkringen finns även en risk att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas.

Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor´s eller motsvarande ratinginstitut när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Katastrofrisk

Företaget är exponerat för katastrofskador som inträffar i det egna bolaget eller i de andra länsförsäkringsbolagen. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa företagets kostnad för egen räkning, så kostnaderna vid en katastrofhändelse sprids i första hand inom Länsförsäkringsgruppen, men gruppen har även upphandlat ett externt katastrofskydd. Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 miljarder kronor för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Företaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring. För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning avseende osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkoms dels genom diversifiering, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad och väldokumenterad prissättningsprocess.

Företaget upprättar även detaljerade interna riskurvalsregler för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna anger bland annat kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolym för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringsföreningens stämma.

Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd. När det gäller återförsäkringsprogrammen så ger dessa, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis och förnyas eller omförhandlas varje år.

Känslighetsanalys, teckningsrisken	2018
Belopp KSEK	**Inverkan på resultat före skatt**
1% förändring i totalkostnadsprocent	+/- 19 236
1% förändring i premienivå	+/- 20 472
1% förändring i försäkringsersättning	+/- 14 453
1% förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/-972

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i vissa väsentliga antaganden. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på resultat före skatt av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden ett mått på företagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Skadekostnadstabellen visar skadekostnadsutvecklingen exklusive skaderegleringskostnader i direkt försäkring för skadeåren 2009-2018 före återförsäkring, se tabell på föregående sida.

Operativa risker

Med operativa risker menas risk för förlust till följd av misslyckande eller icke ändamålsenliga interna processer, mänskliga fel, fel i system eller externa händelser. Länsförsäkringar Stockholm arbetar systematiskt med att identifiera och reducera de operativa riskerna i de kritiska processerna inom företaget.

Riskhanteringsfunktionen ansvarar för att hålla samman processen och stödja verksamheten i arbetet. De operativa riskerna värderas utifrån sannolikhet och konsekvens, risker som bedöms kunna skada företaget åtgärdas exempelvis genom förändring av processer, införande av nyckelkontroller och utbildning.

Incidentrapportering är en viktig del av riskarbetet. Med incidenter menas negativa händelser som skapar problem eller skada för verksamheten. Rapportering och åtgärdande av incidenter ingår som en del i arbetet med de operativa riskerna.

Operativ riskanalys genomförs minst årligen inom processen för verksamhetsgenomgångar för att säkerställa att riskerna är väl förstådda och hanterade i linje med företagets riskfilosofi och riktlinjer för intern kontroll.

Strategin för hantering av operativa risker utgår från insikten att operativa risker är en del av företagets verksamhet. Strategin utgår således inte från att samtliga operativa risker kan undvikas, elimineras eller transfereras till annan part. Däremot kan företaget genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering och intern styrning minska risken för operativa risker.

Marknadsrisker

Marknadsrisk är risken för att värdet på de placeringstillgångar företaget äger varierar till följd av förändringar i tillgångarnas marknadspriser. För Länsförsäkringar Stockholms del är aktiekurs- och valutarisk de mest påtagliga marknadsriskerna med påverkan på bolagets finansiella rapportering. Viss exponeringen mot fastighetssektorn finns i och med förvärvet av bolagets huvudkontor genom bolagets dotterbolag Telegrafgatan Re AB under 2016. När det gäller råvarusektorn saknas exponering helt. Indirekt kan dock viss exponering finnas via företagets aktieinnehav. Företaget har ett regelverk, Placeringsriktlinjen, som anger hur kapitalet får placeras och till vilken risk. Riktlinjen beslutas årligen av styrelsen, och följs upp av Risk- och kapitalförvaltningsutskottet. Aktsamhetsprincipen och Policy för kapitalförvaltning är även interna styrdokument hos LF Stockholm som tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet och företagets övergripande risktolerans.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Belopp KSEK	Bokfört värde 2018-12-31	Bokfört värde 2017-12-31
Fastigheter	-	875
Koncernföretag	509 802	309 621
Företag med ägarintresse	2 296 280	2 116 413
Aktier och andelar	859 843	1 056 032
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 299 856	2 280 843
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	623	501
Kassa och bank	183 439	109 765
Total	**6 149 843**	**5 874 050**

Målet för företagets kapitalförvaltning är att långsiktigt generera en så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till beslutad risknivå och övriga restriktioner, samt säkerställa att företagets åtagande gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Kapitalet placeras huvudsakligen i fonder eller genom att uppdrag lämnas till utvalda förvaltare.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för förluster till följd av förändring, i nivå eller volatilitet, av aktiekurser och priser verkligt värde på alternativa tillgångar. Aktiekursrisk är företagets enskilt största marknadsrisk. Totalt hade företaget en aktieexponering på MSEK 3 156. Risken reduceras genom att placeringarna sprids på flera olika geografiska regioner. Inom respektive region anlitas vanligtvis flera olika förvaltare.

KÄNSLIGHETSANALYS, AKTIEKURSRISK

Belopp KSEK	Inverkan på resultat före skatt
10% nedgång i aktiekurser	- 315 612
10% uppgång i aktiekurser	315 612

Utan hänsyn till eventuella säkringsinstrument.

Valutakursrisk

Valutarisk är den risk som finns för förluster till följd av förändringar i valutakurser. Företaget äger tillgångar i utländsk valuta. Den totala valutaexponeringen uppgick till MSEK 596.

EXPONERING I UTLÄNDSK VALUTA (NETTO)

Belopp KSEK	
USA	272 614
Europa	157 192
Övriga regioner	165 983
Totalt	596 788

KÄNSLIGHETSANALYS, VALUTARISK (NETTO)

Belopp KSEK	Inverkan på resultat före skatt
10% nedgång i valutakurser	-59 679
10% uppgång i valutakurser	59 679

Med hänsyn tagen till valutasäkringsinstrument.

Ränterisk

Ränterisk är den risk som finns för förluster till följd av förändringar i marknadsräntornas nivå och volatilitet. Företagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgick totalt till MSEK 2 300 och utgörs till övervägande del av innehav i räntefonder. Värdet av fondinnehav där placering sker i svenska eller nordiska räntebärande värdepapper uppgick till MSEK 2 235. Durationen i ränteportföljen uppgick till 1,9 år. Några räntebärande finansiella skulder fanns inte inom kapitalförvaltningen. Bolagets känslighet för ränteförändringar i räntebärande värdepapper och försäkringstekniska avsättningar framgår av tabellen nedan.

KÄNSLIGHETSANALYS, RÄNTERISK

Belopp KSEK	Inverkan på resultat före skatt
PLACERINGAR I RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER	
1% parallell förflyttning uppåt i räntenivån	-41 538
1% parallell förflyttning nedåt i räntenivån	41 538
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR NETTO	
1 % parallell förflyttning uppåt i räntenivån	- 77 679
1 % parallell förflyttning nedåt i räntenivån	88 869

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk avser den risk som finns för förluster till följd av förändring i priset verkligt värde på fastigheter. Företagets direkta fastighetsexponering utgörs av två fastigheter. Bolaget äger genom Bolaget Telegrafgatan RE AB fastigheten Hilton 6 i Solna. I den fastigheten ligger också bolagets huvudkontor. Utöver denna fastighet äger bolaget andelar i två fastighetsfonder. Det totala värdet av fastighetsexponeringen (inklusive fastighetsfonder) uppgick till MSEK 510.

Spreadrisk

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken avseende placeringar i räntebärande värdepapper finns regler i placeringsriktlinjen som anger hur stor andel av innehavet som maximalt får placeras i olika typer av räntebärande instrument. Vidare finns där också en limitlista som reglerar exponeringen gentemot enskilda motparter. Företagets placering i räntebärande värdepapper uppgick till MSEK 2 300. En andel på 83 procent av innehaven hade åsatts en rating på BBB eller högre i enlighet med Standard & Poor's definition. Företaget hade inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för förluster till följd av att egna åtaganden inte kan fullföljas på grund av brist på likvida medel, så att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Stockholm är likviditet normalt inget problem eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Bolagets placeringstillgångar består till stor del av snabbt realiserbara, marknadsnoterade, fonder.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är alla riskkoncentrationer mot en enskild motpart, bransch eller geografisk region med en materiell förlustpotential som inte fångas upp av någon annan riskkategori. Företagets koncentrationsrisker inom skadeförsäkringsrörelsen, inklusive koncentrationer mot återförsäkringsmotparter, hanteras och beskrivs under försäkringsrisker ovan. I bolagets Placeringsriktlinjer fastställs limiter för maximal exponering från finansiella tillgångar gentemot enskilda emittenter motparter och per ratingklass.

Risker i övrig verksamhet

Affärsrisk är risken för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, bristande hantering av hållbarhetsfrågor, en sämre intjäning och rykten. Affärsrisker analyseras och bedöms löpande inom företagsledningen, och ingår återkommande i styrelsens bedömningar av företagets uppfyllnad av affärsmålen. En samlad bedömning och dokumentation av affärsrisker, svagheter eller hot i relation till företagets affärsinriktning genomförs i den årliga verksamhetsplaneringen där både företagsledning och styrelse är involverade.

Inom affärsrisker ingår också risk för uteblivna intäkter från förmedlad affär. Förutom skadeförsäkringsverksamheten förmedlar företaget livförsäkringar och banktjänster för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning. För detta erhåller Länsförsäkringar Stockholm en ersättning. I företagets avtal med Länsförsäkringar AB avseende den förmedlade bankaffären står Länsförsäkringar Stockholm för 80 procent av konstaterade kreditförluster. Kreditförlusten är dock maximerad till att inte kunna uppgå till ett högre belopp än de årliga framtida provisioner som erhålls enligt avtal. Intäkter och kostnader avseende förmedlad affär redovisas i resultaträkningen i posterna Övriga intäkter och Övriga kostnader, se även Not 12.

Räntebärande placeringar, sektorindelat

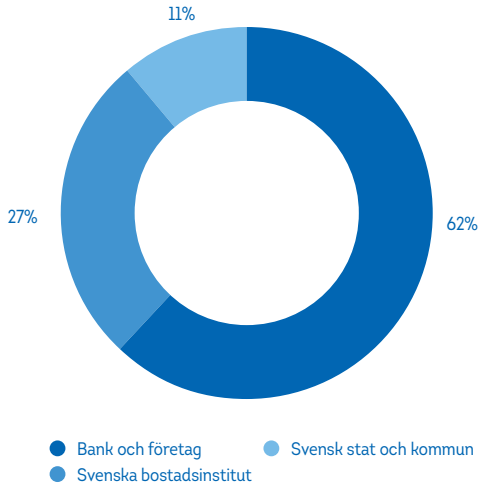

Aktieplaceringar, geografisk indelning

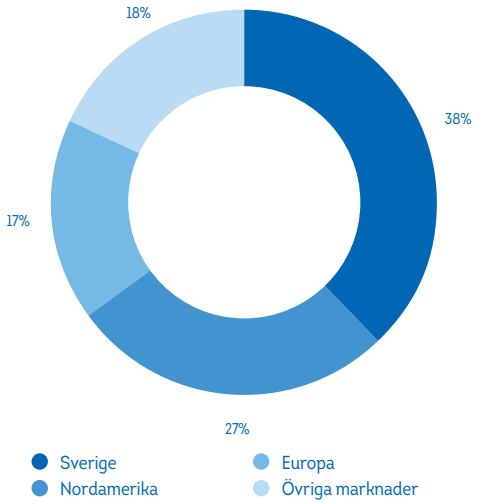

I det svenska aktieinnehavet ingår inte ägandet av Länsförsäkringar AB.

Beräkning och rapportering

Bolaget mäter och kvantifierar risk i enlighet med Solvens II standardformel. I standardformlen mäts risk för följande riskkategorier: försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk.

Det totala kapitalkravet ställs sedan i relation till bolagets kapitalbas. Bolagets kapitalkvot (SCR och MCR) enligt Solvens II-regelverket uppgår per 2018-12-31 till 243 procent och 970 procent.

Kapitalbas

Bolagets kapitalbas enligt Solvens II-regelverket uppgår till MSEK 4 041 . Kapitalet klassificeras, i sin helhet som nivå 1.

Kapitalkrav

Bolagets kapitalkrav enligt Solvens II-regelverket uppgår till MSEK 1 666. Bolagets Risk- och Kapitalförvaltningsutskott följer kvartalsvis hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan kapitalbasen och kapitalkravet har utvecklats.

Not 3 PREMIEINKOMST

Koncern och moderbolag	2018	2017
Direkt försäkring i Sverige	1 974 572	1 951 739
Mottagen återförsäkring	72 599	85 478
Summa premieinkomst	**2 047 171**	**2 037 217**

Not 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

Koncern och moderbolag	2018	2017
Överförd kapitalavkastning	15 970	14 751
Räntesats %, all affär exklusive olycksfall- och trafikförsäkring	0,00	0,00
Räntesats %, trafikförsäkring, direkt	0,75	0,75
Räntesats %, olycksfall, direkt och trafik- samt olycksfallspool, mottagen	1,25	1,25

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva pemieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året. Den till försäkringsrörelsen överförda räntan uppgår till ett belopp som motsvarar minst ett femårsgenomsnitt av direktavkastningen på bolagets placeringstillgångar alternativt årsgenomsnittet av 90-dagars (60-dagars) statsskuld- växlar omräknat till effektiv ränta i det fall då detta ger ett högre belopp. Räntesatsen kan dock lägst uppgå till 0 procent.

Not 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Koncern och moderbolag	2018	2017
FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING		
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 238 933	-1 122 846
Driftskostnader för skadereglering	-164 575	-152 981
Utbetalda försäkringsersättningar	**-1 403 508**	**-1 275 827**
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL		
Utbetalda försäkringsersättningar	4 805	9 068
Utbetalda försäkringsersättningar	**4 805**	**9 068**
FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR FÖR EGEN RÄKNING		
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 234 128	-1 113 778
Driftskostnader för skadereglering	-164 575	-152 981
Utbetalda försäkringsersättningar	**-1 398 703**	**-1 266 759**

Not 6 DRIFTSKOSTNADER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
TOTALA KOSTNADSSLAGSINDELADE DRIFTSKOSTNADER				
Personalkostnader	-362 687	-352 040	-362 687	-352 040
Lokalkostnader	-18 909	-11 563	-36 152	-29 145
Avskrivningar	-21 500	-19 572	-19 171	-17 243
Provision för förmedlad affär	391 810	397 496	391 810	397 496
Övriga kostnader	-528 552	-474 146	-527 411	-473 161
Summa totala driftskostnader	**-539 839**	**-459 825**	**-553 612**	**-474 093**
DRIFTSKOSTNADER SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
Totala driftskostnader	-539 839	-459 825	-553 612	-474 093
Skaderegleringskostnader (Not 5)	164 575	152 981	164 575	152 981
Skaderegleringskostnader, reservförändring (Not 26)	10 667	11 449	10 667	11 449
Liv (Not 12)	-9 598	-17 015	-9 598	-17 015
Bank (Not 12)	-20 495	-41 854	-20 495	-41 854
Kapitalförvaltningskostnader (Not 11)	6 733	7 161	6 733	7 161
Summa driftskostnader skadeförsäkringsrörelsen	**-387 958**	**-347 103**	**-401 731**	**-361 371**
FUNKTIONSINDELADE DRIFTSKOSTNADER SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
Anskaffningskostnader	-263 854	-221 276	-263 854	-221 276
Förändring i posten förutbetalda anskaffningskostnader	-300	0	-300	0
Administrationskostnader	-122 043	-124 783	-135 816	-139 051
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-1 761	-1 044	-1 761	-1 044
Driftskostnader netto	**-387 958**	**-347 103**	**-401 731**	**-361 371**

Not 7 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Koncern och moderbolag	2018	2017
TOTALA LÖNER, ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER		
Löner och ersättningar	195 049	181 983
varav rörlig ersättning	309	2 952
Sociala kostnader	106 133	101 805
varav pensionskostnader	32 965	30 033
Summa	**301 182**	**283 788**
Vinstdelningsystem avsättning	9 850	18 436
Vinstdelningsystem återföring tidigare års avsättning	-3 370	-867
Summa	**307 662**	**301 357**
TJÄNSTEMÄN		
Löner och ersättningar	180 644	169 724
varav rörlig ersättning	309	2 952
Sociala kostnader	99 433	92 886
varav pensionskostnader	28 351	26 053
Summa	**280 077**	**262 610**
STYRELSE, VD OCH ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE		
Löner och ersättningar	14 405	12 259
varav lön till vd	3 875	4 031
varav rörlig ersättning	-	-
Sociala kostnader	6 700	8 919
varav pensionskostnader	4 614	3 980
Summa	**21 105**	**21 178**

Rörlig ersättning
Tidigare utgick, för viss säljande personal som arbetar med sakförsäkring, prestationsbaserad rörlig ersättning. Detta upphörde i februari 2018. Ingen rörlig ersättning har utgått till verkställande direktör, övriga ledande befattningshavare eller övriga anställda i bolaget.

Vinstdelningssystem
Länsförsäkringar Stockholm avsatte år 2018 9,8 (18,4) MSEK till vinstdelningssystem i form av en extra pensionsavsättning. Efter avdrag för sociala avgifter motsvarade det ett värde av 25 025 (44 800) kronor för en heltidsanställd medarbetare.

Ersättning till ledande befattningshavare
Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Personalrepresentant erhåller endast mötesarvoden. Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ingår som en del av den totala ersättningen.

Redogörelse enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy FFFS 2015:14 finns publicerat på Länsförsäkringar Stockholms hemsida under: www.lansforsakringar.se/stockholm/om-oss/redogorelse-for-ersattning/

Koncern och moderbolag	2018	2017
MEDELTALET ANSTÄLLDA		
Totalt antal	360	344
Varav män	47,2%	49,1%

Könsfördelning ledande befattningshavare	Andel kvinnor 2018	Andel kvinnor 2017
Styrelsen	28,6%	33,3%
Övriga ledande befattningar	50,0%	33,3%

Pensionsplaner
Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter.

Företagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Planen är förmånsbestämd för anställda födda 1971 eller tidigare och avgiftsbestämd för anställda födda 1972 eller senare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS19 Ersättningar till anställda, att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner.

För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt IAS19 punkt 30. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Not 8 ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ersättningar och övriga förmåner 2018	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Övrig ersättning	Summa
Christer Villard, styrelsens ordförande	555	-	-	-	-	**555**
Lennart Käll, styrelsens vice ordförande	324	-	-	-	-	**324**
Jan Rosenström, styrelseledamot	250	-	-	-	-	**250**
Charlotte Barnekow, styrelseledamot (t o m 180831)	149	-	-	-	-	**149**
Ingrid Lindquist, styrelseledamot	247	-	-	-	-	**247**
Göran Almberg, styrelseledamot	232	-	-	-	-	**232**
Maria Torpman, arbetstagarrepresentant (t o m 180801)	-	-	-	-	-	**-**
Jesper Merbom Hubertson, arbetstagarrepresentant	-	-	-	-	-	**-**
Charlotte Barnekow, verkställande direktör (fr o m 180901)	1 153	-	2	392	-	**1 547**
Fredrik Bergström, verkställande direktör (t o m 180831)	2 722	-	75	1 139	-	**3 936**
Övriga ledande befattningshavare (5 personer)	8 773	-	362	3 083	-	**12 218**
Totalt	**14 405**	**-**	**439**	**4 614**	**-**	**19 458**

Not 8 ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE forts.

Ersättningar och övriga förmåner 2017	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Övrig ersättning	Summa
Christer Villard, styrelsens ordförande	496	-	-	-	-	**496**
Lennart Käll, styrelsens vice ordförande	271	-	-	-	-	**271**
Jan Rosenström, styrelseledamot	211	-	-	-	-	**211**
Charlotte Barnekow, styrelseledamot	199	-	-	-	-	**199**
Ingrid Lindquist, styrelseledamot	209	-	-	-	-	**209**
Göran Almberg, styrelseledamot	189	-	-	-	-	**189**
Maria Torpman, arbetstagarrepresentant	2	-	-	-	-	**2**
Jesper Merbom Hubertson, arbetstagarrepresentant	2	-	-	-	-	**2**
Fredrik Bergström, verkställande direktör	3 974	-	128	1 412	57	**5 571**
Övriga ledande befattningshavare (4 personer)	6 649	-	267	2 568	-	**9 484**
Totalt	**12 202**	**-**	**395**	**3 980**	**57**	**16 634**

Rörlig ersättning
Rörlig ersättning har utgått i form av gratifikationer KSEK 0 (0).

Övriga förmåner
Övriga förmåner avser tjänstebil, lunch och ränteförmån. Pensionskostnader avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Pensioner
Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Pensionen är avgiftsbestämd, pensionspremien ska uppgå till 35 procent av månadslönen.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Villkoren följer pensionsavtal mellan FAO och FTF/Sacoförbunden.

Ersättning vid uppsägning
I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag till verkställande direktör 18 månadslöner. Vid uppsägning från bolagets sida för övriga befattningshavare är uppsägningstiden maximalt 12 månader. Vid egen uppsägning är uppsägningstiden 6 månader för verkställande direktör och övriga ledande befattnigshavare.

Berednings- och befattningshavare som tillämpas ifråga om ersättning till den högsta ledningen
Från 1 januari 2012 bereds ersättningen till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare av Ersättningsutskottet.

Not 9 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Deloitte, revisionsuppdrag	1 038	695	988	670
Deloitte, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-	-	-
Deloitte, skatterådgivning	77	17	77	17
Deloitte, övriga tjänster	-	-	-	-

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbete innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Not 10 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

Koncern och moderbolag	2018	2017
Premier och trafikförsäkringsavgifter	17 165	17 449
Försäkringsersättningar	-23 696	-25 087
Driftskostnader	-712	132
Avvecklingsresultat	2 734	1 970
Övriga tekniska kostnader	**-4 509**	**-5 536**

Trafikförsäkringsföreningen
(TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen.

Regeringen fastställer TFF:s stadgar. En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kortsamarbetet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordon inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén). TFF svarar även för administrationen av Trafikskadenämnden. TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter.

Driftskostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolym för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med en branschgemensam rekommendation.

Not 11 ÅRETS NETTOVINST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
VÄRDERINGSKATEGORI VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN				
Byggnader och mark	-1 651	-6 974	384	-
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	21 151	-9 000
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i *	172 724	207 562	180 566	207 562
Aktier och andelar	-13 492	96 916	-13 492	96 916
Obilgationer och andra räntebärande värdepapper	-13 264	24 477	-13 264	24 477
Summa	**144 316**	**321 981**	**175 344**	**319 955**
KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER				
Byggnader och mark	866	-252	866	-
Utdelning på aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i *	26 783	-	26 783	-
Utdelning på aktier och andelar	4 032	4 346	4 032	4 346
Ränteintäkter med mera				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 048	6 995	7 048	6 995
Realisationsvinster, netto				
Aktier och andelar	46 908	64 413	46 908	64 413
Räntebärande värdepapper	25 996	6 439	25 996	6 439
Valutakursvinst, netto	4 396	7 122	4 396	7 122
Summa kapitalavkastning, intäkter	**116 029**	**89 063**	**116 029**	**89 315**
KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER				
Kapitalförvaltningskostnader	-6 733	-7 161	-6 733	-7 161
Byggnader och mark	-6 383	-5 431	-	-
Transaktionskostnader	0	-106	0	-106
Räntekostnader	-175	-173	-175	-173
Summa kapitalavkastning, kostnader	**-13 290**	**-12 871**	**-6 908**	**-7 440**
OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR				
Orealiserade vinster				
Byggnader och mark	3 866	-	-	-
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	21 151	-
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i *	145 941	207 562	153 783	207 562
Aktier och andelar	-	21 141	-	21 141
Obligationer och andra räntebärande papper	-	11 216	-	11 216
Summa orealiserade vinster	**149 807**	**239 919**	**174 933**	**239 919**
Orealiserade förluster				
Byggnader och mark	-	-1 291	-482	-
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	-	-9 000
Aktier och andelar	-68 827		-68 827	
Obligationer och andra räntebärande papper	-46 134	-	-46 134	-
Summa orealiserade förluster	**-114 961**	**-1 291**	**-115 443**	**-9 000**
Netto orealiserade vinster och förluster	**34 846**	**238 628**	**59 490**	**230 919**

* Innehav redovisade som Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i, har i tidigare årsredovisningar redovisats som Aktier och andelar, se vidare under rubriken Omklassificeringar i not 1. Justering av jämförelsetal har gjorts.

	Telegrafgatan RE AB		Klövsjö 6:80	
Driftsresultat byggnader och mark	2018	2017	2018	2017
Hyresintäkter	17 243	17 330	28	46
Driftskostnader	-17 243	-16 136	-48	-50
Driftsresultat	**0**	**1 194**	**-20**	**-4**

Not 12 ÖVRIGA INTÄKTER/KOSTNADER

Koncern och moderbolag	2018	2017
ÖVRIGA INTÄKTER		
Intäkt avseende förmedlad affär Liv	203 963	205 697
Intäkt avseende förmedlad affär Bank	234 349	235 181
Summa övriga intäkter	**438 312**	**440 878**
ÖVRIGA KOSTNADER		
Kostnad avseende förmedlad affär Liv	-194 365	-188 681
Kostnad avseende förmedlad affär Bank	-213 854	-193 327
Summa övriga kostnader	**-408 219**	**-382 008**

Koncern och moderbolag	2018	2017
AVTALSINTÄKTER FÖRMEDLAD AFFÄR		
Förmedling av Livaffär	205 745	205 425
Förmedling av Bankaffär	199 551	201 207
Förmedling av Sakaffär	18 350	18 508
Summa avtalsintäkter	**405 296**	**406 632**
KOSTNADER AVSEENDE FÖRMEDLINGSVERKSAMHET		
Förmedling av Livaffär	-137 218	-139 384
Förmedling av Bankaffär	-64 853	-61 890
Summa avtalskostnader	**-202 071**	**-201 274**
AVTALSTILLGÅNGAR		
Förmedling av Livaffär	5 742	7 781
Förmedling av Bankaffär	102 173	108 897
Summa avtalstillgångar	**107 915**	**116 678**

Ovanstående tabell innehåller enbart intäkter och kostnader enligt avtal med motpart. I Övriga intäkter och kostnader ingår även egna intäkter/kostnader för till exempel personal, lokaler, IT.

Införandet av IFRS 15 per 1 januari 2018 har inte inneburit någon förändring i värdering eller tidpunkt för intäktsredovisning av avtal som omfattas av denna standard utan resulterat i utförligare specifikation av våra prestationsåtaganden enligt denna not.

Avtalsintäkter avseende förmedlad affär gällande Livaffär och Bankaffär redovisas i resultaträkningen i den icke tekniska redovisningen och avtalsintäkter avseende förmedling av Sakaffär redovisas i den tekniska redovisningen på raden driftskostnader.

Prestationsåtagandena avseende de förmedlade affärerna innebär att vi tillhandahåller våra kunder livförsäkring, bankprodukter samt sakförsäkring utöver eget sortiment. Ersättningen motsvarar den ersättning som motparten förväntar sig ha rätt till mot att överföra tjänsterna och/eller produkterna. Hänsyn tas till annulationer och kreditförluster.

Intäktsredovisning avseende förmedlad affär sker löpande baserat på prestation månadsvis. Likvidreglering av fordran sker månadsvis för förmedlingsaffär förutom för Bank där detta sker kvartalsvis med tre månaders eftersläpning.

Not 13 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Uppskjuten skatt	46 206	-46 036	32 832	-8 173
Årets skattekostnad	-35 555	-16 302	-35 555	-16 297
Totalt redovisad skattekostnad	**10 651**	**-62 338**	**-2 723**	**-24 470**

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Resultat före skatt	253 499	480 455	242 231	293 113
Skatt enligt gällande skattesats (22%)	-55 770	-105 700	-53 291	-64 485
Skatteeffekter av:				
Rättelse av fel *	-	47 644	-	45 664
Temporära skillnader	-2 287	311	-2 163	-1 056
Skillnad skattesats 22% mot 21,4% samt 20,6%	28 076	-	3 974	-
Ej avdragsgilla kostnader	-4 565	-8 366	-4 565	-8 366
Ej skattepliktiga intäkter	45 195	3 773	53 321	3 773
Redovisad effektiv skatt	**10 651**	**-62 338**	**-2 723**	**-24 470**

Den gällande skattesatsen är skattesatsen för inkomstskatt i företag.

* Rättelse av felaktigt uppbokad uppskjuten skatt avseende onoterade aktieinnehav i Länsförsäkringsgruppen, se not 1 Omklassificering samt Rättelse av fel.

Not 14 SKATTER

Koncernen	Uppskjuten skattefordran 2018	Uppskjuten skattefordran 2017	Uppskjuten skatteskuld 2018	Uppskjuten skatteskuld 2017	Netto 2018	Netto 2017
Aktier och andelar *	-	-	-48 209	-72 523	-48 209	-72 523
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-18 996	-29 678	-18 996	-29 678
Obeskattade reserver	-	-	-378 177	-395 981	-378 177	-395 981
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader samt avskrivning övervärde	3 726	5 730	-6 729	-2 138	-3 003	3 592
Skattefordringar/-skulder netto	**3 726**	**5 730**	**-452 111**	**-500 320**	**-448 385**	**-494 590**

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER

Koncernen	Balans per 1 jan 2017	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2017	Balans per 1 jan 2018	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2018
Aktier och andelar *	-67 872	-4 651	-72 523	-72 523	24 314	-48 209
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-27 211	-2 467	-29 678	-29 678	10 682	-18 996
Obeskattade reserver	-359 461	-36 520	-395 981	-395 981	17 804	-378 177
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader samt avskrivning övervärde	5 990	-2 398	3 592	3 592	-6 595	-3 003
	-448 554	**-46 036**	**-494 590**	**-494 590**	**46 206**	**-448 385**

Ingående uppskjuten skatt är beräknad med en skattesats på 22 %. I den utgående uppskjutna skatten används olika skattesatser beroende på antagande om återföring 20,6%, 21,4 % samt 22%. Effekten av den ändrade skattesatsen är cirka KSEK 28 000 i positiv effekt.

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran 2018	Uppskjuten skattefordran 2017	Uppskjuten skatteskuld 2018	Uppskjuten skatteskuld 2017	Netto 2018	Netto 2017
Aktier och andelar *	-	-	-48 209	-72 523	-48 209	-72 523
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-18 996	-29 678	-18 996	-29 678
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader	2 726	4 891	-	-	2 726	4 891
Skattefordringar/-skulder netto	**2 726**	**4 891**	**-67 205**	**-102 201**	**-64 479**	**-97 310**

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER

Moderbolaget	Balans per 1 jan 2017	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2017	Balans per 1 jan 2018	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2018
Aktier och andelar *	-67 872	-4 651	-72 523	-72 523	24 314	-48 209
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-27 211	-2 467	-29 678	-29 678	10 683	-18 996
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader	5 947	-1 056	4 891	4 891	-2 165	2 726
	-89 137	**-8 173**	**-97 310**	**-97 310**	**32 832**	**-64 479**

Ingående uppskjuten skatt är beräknad med en skattesats på 22 % och utgående uppskjuten skatt är beräknad med en skattesats på 21,4%. Effekten av den ändrade skattesatsen är cirka KSEK 4 000 i positiv effekt för moderbolaget.

* Rättelse av felaktigt uppbokad uppskjuten skatt avseende onoterade aktieinnehav i Länsförsäkringsgruppen, se not 1 Omklassificering samt Rättelse av fel.

Not 15 ANDRA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncern och moderbolag	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	37 384	-
Årets förändring	-	37 384
Utgående balans	**37 384**	**37 384**
Avskrivningar		
Ingående balans	-7 477	-
Årets avskrivningar	-7 477	-7 477
Utgående balans	**-14 954**	**-7 477**
Summa immateriella tillgångar	**22 430**	**29 907**

Aktiverade immateriella tillgångar under 2017 avser köpeskilling i samband med övertagande av bestånd gällande olycksfallsförsäkring vuxen.

Not 16 BYGGNADER OCH MARK/RÖRELSEFASTIGHETER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	309 875	313 495	875	875
Avyttring	-875	-	-875	-
Avskrivningar	-2 329	-2 329	-	-
Förändring verkligt värde	13 329	-1 291	-	-
Utgående balans	**320 000**	**309 875**	**-**	**875**

FASTIGHETSINNEHAV	KONCERNEN	MODERBOLAGET
Antal	1	-
Anskaffningsvärde	312 814	-
Verkligt värde	320 000	-
Värde/m²	54 219	-

Fastigheten i moderbolaget avsåg en fritidsfastighet för personalen belägen i Bergs kommun i Jämtland. Värdering av denna fastigheten skedde i enlighet med ortsprismetoden. Fastigheten avyttrades i november 2018. Fastigheten i koncernen avser kontorsfastighet i Solna, där bolaget även har sitt huvudkontor. Denna fastighet har värderats av ett extern värderingsföretag per 31 december 2018. Verkligt värde har beräknats via kassaflödesmetod, där parametrar som inflation, hyresinbetalningar, vakansgrad, driftskostnader samt fastighetsskatt har beaktats. Även ortsprisjämförelse har gjorts.

Not 17 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolag	Organisationsnummer	Säte	Ägarandel %	Verkligt värde
Telegrafgatan RE AB	556691-9428	Stockholm	100	347 594
LFS Fastigheter AB	559170-7855	Stockholm	100	162 208
				509 802

Bolaget förvärvade Telegrafgatan RE AB den 30 november 2016. Slutlikvid för köpet reglerades under 2017.
I samband med investeringen i Humlegården AB i september 2018 bildades LFS Fastigheter AB för att förvalta innehavet.

	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	318 621	319 669
Förvärv	170 050	-
Justering anskaffningsvärde	-	-1 048
Utgående anskaffningsvärde	**488 671**	**318 621**
Ingående orealiserade värdeförändringar	-9 000	-
Årets orealiserade värdeförändring	21 131	-9 000
Utgående orealiserade värdeförändringar	**21 131**	**-9 000**
Utgående bokfört värde	**509 802**	**309 621**

Not 18 AKTIER OCH ANDELAR I ÖVRIGA FÖRETAG SOM DET FINNS ETT ÄGARINTRESSE I

				KONCERNEN	MODERBOLAGET
Moderbolag	Organisationsnummer	Säte	Ägarandel %	Verkligt värde	Verkligt värde
Länsförsäkringar AB	556549-7020	Stockholm	8,9	2 293 584	2 293 584
Länsförsäkringsbolagens Franchisesupport AB	559077-6950	Stockholm	7,7	10	10
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	556595-9052	Stockholm	4	822	822
Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB	556693-8865	Stockholm	5,6	1 863	1 863
Humlegården Fastigheter AB	556682-1202	Stockholm	1,2	162 142	-
				2 458 422	**2 296 280**

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	706 226	706 226	706 226	706 226
Förvärv	169 984	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	**876 210**	**706 226**	**706 226**	**706 226**
Ingående orealiserade värdeförändringar	1 410 187	1 202 625	1 410 187	1 202 625
Årets orealiserade värdeförändring	172 025	207 562	179 867	207 562
Utgående orealiserade värdeförändringar	**1 582 212**	**1 410 187**	**1 590 054**	**1 410 187**
Utgående bokfört värde	**2 458 422**	**2 116 413**	**2 296 280**	**2 116 413**

Innehav redovisade som Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i, har i tidigare årsredovisningar redovisats som Aktier och andelar, se vidare under rubriken Omklassificeringar i not 1.

Not 19 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

PER VÄRDERINGSKATEGORI	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
VÄRDERINGSKATEGORI VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN		480 455	242 231	293 113
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i *	2 458 422	2 116 413	2 296 280	2 116 413
Aktier och andelar	859 843	1 056 032	859 843	1 056 032
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 299 856	2 280 843	2 299 856	2 280 843
Summa	**5 618 121**	**5 453 288**	**5 455 979**	**5 453 288**
NIVÅ 1				
Aktier och andelar	859 367	1 054 671	859 367	1 054 671
Obligationer och andra räntebaärande värdepapper	2 299 856	2 280 843	2 299 856	2 280 843
Summa	**3 159 223**	**3 335 514**	**3 159 223**	**3 335 514**
NIVÅ 3				
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i *	2 458 422	2 116 413	2 296 280	2 116 413
Aktier och andelar	476	1 361	476	1 361
Summa	**2 458 898**	**2 117 774**	**2 296 756**	**2 117 774**
Summa	**5 618 121**	**5 453 288**	**5 455 979**	**5 453 288**

Förändring nivå 3	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	**2 117 774**	**1 911 826**	**2 117 774**	**1 911 826**
Förvärv	162 142	-	-	-
Redovisat i årets resultat	178 982	205 948	178 982	205 948
Utgående balans	**2 458 898**	**2 117 774**	**2 296 756**	**2 117 774**

Av tillgångarna i nivå 3 avser KSEK 2 293 584 (2 113 787) kapital investerat i Länsförsäkringar AB. Värderingen av innehavet är baserad på Länsförsäkringar Stockholms andel av Länsförsäkringar ABs substansvärde (beskattat eget kapital). Några specifika antaganden har inte gjorts, varför det inte varit relevant att genomföra en känslighetsanalys av antaganden. Vad gäller övriga placeringar har på grund av det i sammanhanget begränsade värdet några alternativa värderingsmodeller inte tillämpats.

* Innehav redovisade som Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i, har i tidigare årsredovisningar redovisats som Aktier och andelar, se vidare under rubriken Omklassificeringar i not 1. Justering av jämförelsetal har gjorts.

VERKLIGA VÄRDEN OCH ANSKAFFNINGSVÄRDEN FÖR AKTIER OCH ANDELAR	2018		2017	
Koncern och moderbolag	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
NOTERADE INNEHAV				
Svenska aktier samt andelar i fonder som placerar i svenska aktier	287 510	205 756	396 994	216 778
Utländska aktier samt andelar i fonder som placerar i utländska aktier	506 264	366 118	471 144	291 468
Andelar i hedgefonder/fastighetsfonder	65 593	40 357	186 533	175 417
Summa noterade innehav	**859 367**	**612 231**	**1 054 671**	**683 663**
ONOTERADE INNEHAV				
Svenska aktier	2 296 756	716 225	2 117 137	716 225
Fastighetsfonder	0	0	637	18 814
Summa onoterade innehav	**2 296 756**	**716 225**	**2 117 774**	**735 039**
Summa aktier och andelar	**3 156 123**	**1 328 456**	**3 172 445**	**1 418 702**

VERKLIGA VÄRDEN OCH ANSKAFFNINGSVÄRDEN FÖR OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER	2018		2017	
Koncern och moderbolag	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
NOTERADE INNEHAV				
Räntefonder	2 299 856	2 211 088	2 280 843	2 145 942
Summa räntebärande värdepapper	**2 299 856**	**2 211 088**	**2 280 843**	**2 145 942**

Not 20 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

Koncern och moderbolag	2018	2017
Fordringar hos försäkringstagare	629 797	594 322
Fordringar hos försäkringsföretag	41 679	39 386
Summa fordringar avseende direkt försäkring	**671 476**	**633 708**

Not 21 ÖVRIGA FORDRINGAR

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Avtalsfodringar	107 915	116 678	107 915	116 678
Skattefordran	23 705	-	23 705	-
Kundfordran	9 525	9 184	9 525	9 184
Övriga fodringar	2 204	1 276	2 204	953
Summa fordringar avseende direkt försäkring	**143 349**	**127 138**	**143 349**	**126 815**

Avtalsfordringar avser fordringar kopplade till avtalsintäkter enligt IFRS 15, se not 12

Not 22 MATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncern och moderbolag	2018	2017
ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	97 480	93 895
Årets inköp	13 347	5 447
Årets försäljning	-2 881	-1 862
Utrangering	-46 511	-
Utgående balans	**61 435**	**97 480**
AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-68 204	-59 273
Årets avskrivningar	-13 421	-9 766
Avyttringar	1 727	835
Utrangering	46 028	-
Utgående balans	**-33 870**	**-68 204**
Summa materiella tillgångar	**27 565**	**29 276**

Not 23 KASSA OCH BANK

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Kassa och Bank	216 446	127 801	183 439	109 765

Det finns en outnyttjad checkräkningskredit uppgående till MSEK 50 000 (50 000).

Not 24 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Koncern och moderbolag	2018	2017
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	27 400	27 400
Årets avskrivningar	-27 400	-27 400
Årets avsättning	27 100	27 400
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	**27 100**	**27 400**
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	27 100	27 400

Not 25 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Förutbetalda kostnader	9 543	13 093	9 476	13 014
Förutbetald hyra dotterbolag	-	-	4 391	4 311
Upplupna intäkter	2 270	10 709	2 270	10 709
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**11 813**	**23 802**	**16 137**	**28 034**

Not 26 OBESKATTADE RESERVER

Moderbolag	2018	2017
PERIODIERINGSFOND		
Avsättning att återföras till beskattning senast beskattningsåret 2022	40 000	40 000
Avsättning att återföras till beskattning senast beskattningsåret 2023	28 521	40 000
Avsättning att återföras till beskattning senast beskattningsåret 2024	40 000	-
Summa periodiseringsfond	**108 521**	**80 000**
Ujämningsfond	41 384	41 384
Säkerhetsreserv	1 678 531	1 678 531
Summa obeskattade reserver	**1 828 436**	**1 799 915**

2017-års avsättning till periodiseringsfond justerades i samband med upprättande av inkomstdeklaration. Skattemässigt påverkade justeringen 2017, redovisningsmässigt syns effekten 2018.

Not 27 EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

Koncern och moderbolag	2018	2017
AVSÄTTNNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER		
Ingående balans	862 651	798 299
Premieinkomst	2 047 171	2 037 217
Intjänade premier under perioden	-2 020 808	-1 972 865
Summa avsättning för ej intjänade premier	**889 014**	**862 651**

Not 28 OREGLERADE SKADOR

	2018			2017		
Koncern och moderbolag	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Ingående balans rapporterade skador	890 473	-95 228	795 246	808 729	-70 565	738 164
Ingående balans inträffade, men ej ännu rapporterade	1 284 876	-212 186	1 072 690	1 174 580	-194 155	980 425
Ingående balans avsättning för skaderegleringskostnader	99 280	-	99 280	86 007	-	86 007
Summa ingående balans	**2 274 630**	**-307 414**	**1 967 216**	**2 069 316**	**-264 720**	**1 804 596**
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period	719 109	-53 178	665 930	735 734	-58 650	677 084
Utbetalda försäkringsersättningar	-531 872	2 460	-529 412	-479 839	8 290	-471 549
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-119 073	27 593	-91 480	-68 233	7 666	-60 567
Beståndsöverlåtelse OSV (Olycksfall Vuxen)	-	-	-	17 653	-	17 653
Summa utgående balans	**2 342 794**	**-330 539**	**2 012 256**	**2 274 630**	**-307 414**	**1 967 216**
UB rapporterade skador	867 082	-110 426	756 655	890 473	-95 228	795 246
UB inträffade men ännu ej rapporterade skador	1 365 765	-220 113	1 145 652	1 284 876	-212 186	1 072 690
UB avsättning för skaderegleringskostnader	109 947	-	109 947	99 280	-	99 280
Summa utgående balans	**2 342 794**	**-330 539**	**2 012 255**	**2 274 630**	**-307 414**	**1 967 216**

Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar
För skadelivräntor används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,20 %, baserad på den 7-åriga SEK swapen. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, använder bolaget räntesatsen 0,60 %, som är baserad på ett försiktigt antagande utifrån den 10-åriga SEK swapen. Diskonteringseffekten uppgår till KSEK 59 959 (64 371).

Not 29 ÖVRIGA SKULDER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Leverantörsskulder	15 799	19 766	14 856	19 550
Skatteskulder	55 792	63 883	55 746	63 883
Källskatter	5 472	4 895	5 472	4 895
Skuld Trafikförsäkringsföreningen (Not 10)	23 696	25 087	23 696	25 087
Övriga skulder	1 591	847	1 591	813
Summa övriga skulder	**102 350**	**114 478**	**101 361**	**114 228**

Not 30 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018	2017	2018	2017
Semesterlöneskuld	15 337	13 801	15 337	13 801
Sociala kostnader	18 081	19 077	18 081	19 077
Avgångsvederlag	789	264	789	264
Förutbetalda premieintäkter	190 396	177 295	190 396	177 295
Skuld till dotterbolag	-	-	-	4 197
Övrigt	33 020	37 379	32 986	37 179
	257 623	**247 816**	**257 589**	**251 813**

Not 31 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Koncern och moderbolag	2018	2017
FÖR EGNA SKULDER STÄLLDA SÄKERHETER		
Registerförda tillgångar för försäkringstekniska avsättningar	2 924 965	2 854 954
	2 924 965	**2 854 954**

Tillgångar ställda till förmån för försäkringstagarna för att täcka försäkringstekniska avsättningar enligt 6 Kap § 11 försäkringsrörelselagen. Beloppet som tas upp som ställda säkerheter motsvarar den försäkringstekniska skulden efter avdrag för återförsäkrares andel. Samtliga tillgångar upptagna i förmånsregistret uppgår till KSEK 3 669 501 (3 647 372).

Not 32 NÄRSTÅENDE PARTER OCH TRANSAKTIONER

Moderbolag		Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster till närstående	Övrigt (t ex ränta, utdelning)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Telegrafgatan RE AB	2018	1 141	17 243	-	4 391	-
	2017	985	17 582	-	4 366	4 197

Not 33 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

		Försäkringsklasser							
Belopp	Totalt 2018	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon övriga klasser	Motorfordon ansvar mot tredje person	Brand och annan egen-domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen åter-försäkring
Premieinkomst, brutto	2 047 171	173 494	461 862	246 553	986 460	55 530	50 672	1 974 572	72 599
Premieintäkt, brutto	2 020 808	170 784	455 654	250 030	969 263	54 689	49 774	1 950 194	70 614
Försäkringsersättnin, brutto	-1 473 278	-101 604	-344 663	-207 410	-726 556	-25 601	-24 059	-1 429 895	-43 384
Driftskostnader, brutto	-401 730	-34 526	-77 873	-68 648	-198 093	-11 710	-10 110	-400 960	-770
Resultat avgiven återförsäkring	-69 241	-1 708	-3 373	-16 560	-43 553	-4 048	0	-69 241	0
Skadeprocent, brutto	72,9%	59,5%	75,6%	83,0%	75,0%	46,8%	48,3%	73,3%	61,4%

Not 34 DISPOSITION AV ÅRETS RESULTAT

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel

SEK	
Balanserade vinstmedel från föregående år	1 328 538 647
Justering IB *	310 245 574
Årets resultat	239 507 867
Summa	**1 878 292 088**

Styrelsen och vd:n föreslår att i ny räkning balanseras 1 878 292 088 kronor.

* Rättelse av felaktigt uppbokad uppskjuten skatt avseende onoterade aktieinnehav i Länsförsäkringsgruppen, se not 1 Omklassificering samt Rättelse av fel.

Not 35 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Bolaget har inte noterat några väsentliga händelser eller förvärv efter räkenskapsårets slut.

Underskrifter

Solna 5 mars 2019

Christer Villard
Ordförande

Lennart Käll
Vice ordförande

Göran Almberg

Ingrid Lindquist

Jan Rosenström

Jesper Merbom
Personalrepresentant

Charlotte Barnekow
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 5 mars 2019

Deloitte AB
Petter Hildingson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Stockholm
Organisationsnummer 502002-6265

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Stockholm för räkenskapsåret 2018-01-01–2018-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 10-40 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningen (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR – INTRÄFFADE MEN EJ RAPPORTERADE SKADOR

I enlighet med not 28 uppgår per 31 december 2018 Länsförsäkringar Stockholms försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador brutto, före återförsäkrares andel, till 2 342 794 TSEK och netto, efter återförsäkrares andel till 2 012 256 TSEK. Av totala avsättningar för oreglerade skador utgörs avsättningar för inträffade men ännu ej rapporterade skador till brutto 1 365 765 TSEK och netto till 1 145 652 TSEK.

Länsförsäkringar Stockholms avsättningar för ännu ej rapporterade skador är en väsentlig post i balansräkningen som baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden. Resultatet av bolagets bästa bedömning avseende avsättningsbehovet för inträffade men ej rapporterade skador är beroende av historik och datakvalité. De mest centrala antagandena med störst påverkan av posternas storlek är bedömningar av framtida ersättningsutflöden och diskonteringsfaktorer för hänförliga kassaflöden.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningarna av de inträffade men ej rapporterade skadorna bygger på och not 2 behandlar Länsförsäkringar Stockholms risker och riskhantering kopplat till bedömningar av inträffade men ej rapporterade skador. Felaktiga bedömningar av ovanstående parametrar kan påverka värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna väsentligt och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Länsförsäkringar Stockholm har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av de inträffade men ej rapporterade skadorna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen och effektiviteten av de kontroller som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till försäkringssystemens datakvalité, val av beräkningsmodell, bedömning av antaganden samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.
- Vi har involverat aktuariespecialister för att utföra kontrollberäkningar och utmana Länsförsäkringar Stockholms modeller för beräkning av okända men ej rapporterade skador.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna är rättvisande och fullständiga baserat på koncernens redovisningsprinciper.

VÄRDERING AV FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR DÄR NOTERADE PRISER SAKNAS (NIVÅ 3)

Länsförsäkringar Stockholms placeringstillgångar uppgår till 5 938 121 TSEK per 31 december 2018 och tillgångarna värderas till verkligt värde i balansräkningen. I not 19

framgår det redovisade värdet av placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13. Värdet av totala finansiella placeringstillgångar där noterade priser saknas uppgår till 2 458 898 TSEK. Klassificeringen av aktier och andelar i övriga företag som det finns ett övrigt ägarintresse i inom nivå 3 avser i huvudsak innehav av andelar i Länsförsäkringar AB (LFAB). Såsom anges i förvaltningsberättelsen bedömer Länsförsäkringar Stockholm att innehavet i LFAB utgör näringsbetingade andelar vilket under 2018 har inneburit en rättelse av fel med retroaktiv påverkan enligt IAS 8 genom upplösning av tidigare redovisad avsättning för uppskjuten skatt, se även not 1.

Risken i samband med värdering av finansiella placeringstillgångar till verkligt värde är i huvudsak relaterad till tillgångar som ej handlas på en aktiv marknad och som därmed kräver bedömning av verkligt värde. Dessa tillgångar klassificeras som nivå 3 enligt IFRS 13 och värderas med hjälp av modeller som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadspriser. I not 1 och 19 i årsredovisningen framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper för värdering av Länsförsäkringar Stockholms placeringstillgångar inom nivå 3. Not 2 behandlar Länsförsäkringar Stockholms aktiekursrisk.

De antaganden och modeller som används vid beräkningen av värderingen av dessa tillgångar är föremål för uppskattningar och bedömningar och området är därmed av särskild betydelse i vår revision.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- För innehavet i LFAB har vi granskat värderingen mot externa värderingsintyg som Länsförsäkringar Stockholm har erhållit.
- Vi har utvärderat rimligheten i de externa värderingskällornas resultat baserat på publik tillgänglig information om motpartens finansiella rapportering. I tillägg har vi även kontrollerat att använd värderingsmetod är i enlighet med normgivning och branschpraxis.
- Vi har involverat skattespecialister för att utvärdera bolagets bedömning om att innehavet i LFAB klassificeras som näringsbetingade andelar.
- Vi har involverat redovisningsspecialister för att utvärdera bolagets upplösning av tidigare redovisad avsättning för uppskjuten skatt enligt IAS 8.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till placeringstillgångar där noterade priser saknas är rättvisande och fullständiga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2-9 och 44-51. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är

ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Stockholm för räkenskapsåret 2018-01-01–2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Deloitte AB, utsågs till Länsförsäkringar Stockholms revisor av bolagsstämman 2018-04-12 och har varit bolagets revisor sedan före den 17 juni 1994.

Stockholm den 5 mars 2019

Deloitte AB

Petter Hildingson
Auktoriserad Revisor

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrning i Länsförsäkringar Stockholm

Länsförsäkringar Stockholm är ett ömsesidigt försäkringsföretag. Företagsformen innebär att företaget i sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till företagets riskkapital. Bolagsorganen i Länsförsäkringar Stockholm är bolagsstämman, styrelsen, vd och revisorerna. Regler för styrning av Länsförsäkringar Stockholm finns främst i försäkringsrörelselagen, lagen om ekonomiska föreningar samt i föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen och andra myndigheter. Härutöver finns regler om styrning av företaget i bolagsordningen och i ett stort antal, av behöriga bolagsorgan fastställda, interna styrdokument.

Bolagsordning

Bolagsordningen innehåller bland annat bestämmelser om företagets firma, var styrelsen har sitt säte, företagets verksamhetsinriktning innefattande en beskrivning av de försäkringsklasser som företagets tillstånd omfattar. Därutöver finns även regler om styrelsens storlek och sammansättning samt hur val av styrelse och revisorer ska ske.

Fullmäktige

Länsförsäkringar Stockholm tillämpar ett representativt system som innebär att delägarnas rätt att besluta på bolagsstämman utövas av fullmäktige. Antalet fullmäktigeledamöter ska enligt bolagsordningen uppgå till minst 50 personer, vilka väljs av delägarna på en mandattid om tre år.
Val av fullmäktige förrättas på det sätt styrelsen bestämmer och hålls senast under december månad. Fullmäktigeorganisationen finns beskriven på företagets hemsida.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Stockholms högsta beslutande organ och bolagsstämmans befogenheter utövas av fullmäktige. Ordinarie bolagsstämma hålls årligen på företagets huvudkontor eller på annan plats styrelsen så bestämmer. Kallelse till bolagsstämma görs via ordinarie post eller e-post om förutsättningar härför föreligger enligt lag. På ordinarie bolagsstämma behandlas företagets utveckling och i enlighet med lag och bolagsordning fattas beslut i ett antal centrala ärenden såsom val av styrelse, revisorer och valberedning samt om ersättning till dessa, om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och vd samt eventuella förändringar av bolagsordningen. Fullmäktiges deltagande på bolagsstämman förutsätter fysisk närvaro.
Vid bolagsstämman 2018 var fullmäktige, styrelsen, företagsledningen och revisorn närvarande. Protokoll från bolagsstämman är publicerat på företagets hemsida.

Valberedning

Företaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av den instruktion för valberedningen som beslutas av stämman och som finns publicerad på företagets hemsida. Valberedningens huvudsakliga uppgift är att utarbeta förslag till beslut om val av styrelseledamöter, fullmäktigeledamöter och revisor samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om två år. Valberedningen presenterar sina förslag till beslut avseende styrelseledamöter och revisor i kallelsen till bolagsstämma.
På bolagsstämman presenterar och motiverar valberedningen sina förslag och lämnar en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Namn	Född år	Mandattid till
Jerker Holmgren	1960	2019
Per Gustafsson	1959	2019
Marie Backrud Ivgren	1971	2019
Benny Larsson	1957	2020
Cecilia Åkerblom	1973	2020

Revision och revisorer

Revisorerna har till uppgift att på delägarnas vägnar granska företagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Enligt bolagsordningen ska revisor eller registrerat revisionsbolag utses av ordinarie bolagsstämma för tiden intill dess nästa ordinarie bolagsstämma hållits. Vid bolagsstämman 2018 utsågs auktoriserade revisionsbyrån Deloitte AB vilken företräds av auktoriserade revisorn Petter Hildingson som ordinarie revisor och auktoriserade revisorn Petter Engdahl som revisorsuppleant.

Petter Hildingson Auktoriserad revisor	
Revisionsbyrå:	Deloitte AB, revisionsuppdrag i Länsförsäkringar Stockholm sedan före den 17 juni 1994.
Andra revisionsuppdrag:	Vadstena Sparbank, Sparbanken Göinge, Finansiell ID-Teknik BID AB och Principle Försäkrings AB.

Revisionsbolaget Deloitte AB har haft begränsade övriga uppdrag för Länsförsäkringar Stockholm utöver revisionsuppdraget. I huvudsak har det rört sig om fördjupande genomgångar och speciella granskningar samt skatterådgivning.

Belopp KSEK	2018	2017
Deloitte, revisionsuppdrag	1 038	695
Deloitte, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-
Deloitte, skatterådgivning	77	17
Deloitte, övriga tjänster	-	-

Revisorerna deltar vid revisionsutskottets möten och rapporterar till utskottet vid minst två tillfällen per år. Vid dessa sammanträden behandlas företagets utveckling, förvaltning och regelefterlevnad, iakttagelser från revisionen samt åtgärder som kan bidra till att förbättra kvaliteten i den finansiella rapporteringen. En gång per år, i samband med styrelsens behandling av årsbokslutet, träffar externrevisorn styrelsen och redovisar sina iakttagelser från revisionen. Styrelsen träffar dessutom minst en gång per år företagets revisor, utan närvaro av vd eller annan från bolagsledningen. Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, internrevision, med huvudsaklig uppgift att stödja styrelsen med uppföljning av att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och fattade beslut samt att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera företagets organisation, rutiner, styrning och kontroll. Styrelsen har fastställt en särskild instruktion för internrevision. Tjänsten är upphandlad från Länsförsäkringar ABs internrevisionsenhet som har särskild kompetens inom området. Internrevisorns revisionsplan utarbetas i samråd med extern revisor och fastställs av styrelsen. Internrevisorn kallas till revisionsutskottets möten och rapporterar löpande till utskottet.

Styrelsen

Styrelsen är ytterst ansvarig för företagets organisation och förvaltning. Styrelsen beslutar om Länsförsäkringar Stockholms strategiska inriktning, utvärderar den operativa ledningen och fastställer styrdokument. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll samt säkerställa efterlevnad av lagar och regler. Styrelsen följer löpande Länsförsäkringar Stockholms verksamhet och ekonomiska resultat, kapitalförvaltning och försäljning. Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst fem och högst sju ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2018 av sex ordinarie stämmovalda ledamöter. Från september månad består styrelsen av fem ledamöter med anledning av att en av styrelseledamötena utträdde ur styrelsen för att bli företagets vd. Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna är ett år. Därutöver finns en ordinarie arbetstagarrepresentant samt en suppleant till dessa.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har ett antal utskott inrättats, vars uppgifter fastlagts av styrelsen i instruktioner. Inget av utskotten har något generellt beslutsmandat. Varje utskott ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen och över sammanträdena ska föras protokoll som rapporteras till styrelsen.

Risk- & Kapitalförvaltningsutskott

Styrelsen har utsett ett Risk- & Kapitalförvaltningsutskott bestående av tre styrelseledamöter. Vd, chef Ekonomi & Finans, Riskchef samt Kapitalförvaltningschef är regelmässigt närvarande vid utskottets möte. Till utskottets sammanträden får särskild sakkunnig adjungeras. Chefen för Kapitalförvaltning är föredragande i utskottet. Risk- & Kapitalförvaltningsutskottet har som uppgift att inför behandling i styrelsen bereda ärenden inom Kapitalförvaltningen. Utskottet ska hålla sig informerad om det makroekonomiska läget och bilda sig en uppfattning om den förväntade ränte-och aktieutvecklingen på kort och lång sikt samt analysera och följa företagets finansiella ställning.

Revisionsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett Revisionsutskott som normalt ska bestå av tre styrelseledamöter. Vd, chef Ekonomi & Finans, Compliancefunktionen, Riskchef samt extern och intern revisor är regelmässigt närvarande vid utskottets möten. Revisionsutskottet svarar för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra företagets interna styrning avseende finansiell rapportering, riskhantering, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Utskottet ska även bereda de ärenden som styrelsen från tid till annan hänskjuter till Revisionsutskottet.

Ersättningsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett Ersättningsutskott bestående av ordföranden och vice ordföranden. Ersättningsutskottet ska inför behandling av styrelsen bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och företagsledningen.

Presidium

Styrelsen har utsett ett presidium bestående av ordförande och vice ordförande. Presidiet beslutar i frågor som delegerats från styrelsen och företräder företaget vid sammanträden med länsförsäkringsbolagens aktieägarkonsortium och andra övergripande organ för styrning av länsförsäkringsgruppens gemensamma verksamhet.

Styrelsearbetet under 2018

Styrelsen har under räkenskapsåret 2018 haft 12 sammanträden. Därutöver har styrelsen under året genomfört ett strategimöte vid vilket styrelsen har fördjupat sig i företagets långsiktiga verksamhetsfrågor. Styrelsen har också genomfört ett riskseminarium där aktuella frågor samt företagets riskhanteringssystem och kapitalförvaltningen har behandlats. Utvärdering av styrelsens arbete har genomförts.

MÖTEN OCH NÄRVARO

2018	Styrelse	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	Risk- & Kapitalförvaltningsutskott	Närvaro % styrelsemöten	Närvaro % utskottsmöten
Antal Möten	12	5	2	8		
Christer Villard	Ordförande		Ordförande	Ordförande	100	100
Göran Almberg	Ledamot	Ledamot	-	-	100	100
Charlotte Barnekow*	Ledamot	Ledamot	-	-	50	40
Lennart Käll	Vice ordförande	-	Ledamot	Ledamot	92	100
Ingrid Lindquist	Ledamot	-	-	Ledamot	100	100
Jan Rosenström	Ledamot	Ordförande	-	-	100	100
Maria Torpman**	Personalrepresentant				33	
Jesper Merbom	Personalrepresentant				83	

* Charlotte utträdde ur styrelsen i samband med hennes tillträde som vd 1 september.
** Maria utträdde ur styrelsen i samband med hennes avgång som ordförande i personalklubbens styrelse 1 augusti.

Styrelsen har tillsammans med extern revisor också genomfört en utvärdering av vd utan dennes närvaro. Mellan styrelsemötena har ordföranden och vd haft täta kontakter där avstämningar och dialog skett i angelägna frågor liksom framtagande av dagordning med underlag inför styrelsemötena.

Företagsledningen

Vd ansvarar för den löpande operativa verksamheten i Länsförsäkringar Stockholm. En skriftlig instruktion fastlägger ansvarsfördelningen mellan styrelse och vd. Vds ansvar innefattar bland annat löpande personal-, finans- och ekonomifrågor, löpande kontakter med företagets intressenter samt att tillse att styrelsen får den information som krävs för att kunna fatta väl underbyggda beslut.

Vd har utsett en företagsledning som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten.

Den övergripande ansvarsfördelningen inom företaget framgår av en särskild bolagsinstruktion. Vd eller närstående fysisk eller juridisk person har inga aktieinnehav eller delägarskap i företag som Länsförsäkringar Stockholm har betydande affärsförbindelser med. Vd är inte styrelseledamot.

Ersättning till företagsledningen

Ersättningen till vd och övriga ledande befattningshavare bereds av ersättningsutskottet.

Styrelsen fastställer ersättningarna. Länsförsäkringar Stockholms ersättningsprinciper syftar till att erbjuda ersättning som möjliggör att ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas och att ersättningen ska vara marknadsmässig i förhållande till motsvarande nivå inom den finansiella branschen i Sverige.

Ersättningen till ledningen omfattar lön, pension och förmåner. Uppsägningstiden är högst tolv månader vid uppsägning från företagets sida och sex månader om uppsägningen sker från den anställdes sida. Vid uppsägning från företagets sida får avgångsvederlag uppgå till högst 18 månadslöner.

Vd CHARLOTTE BARNEKOW

Född:	1962
Anställd:	Sedan 2018
Utbildning, huvudsaklig:	Jur kand, Uppsala Universitet
Tidigare erfarenhet:	Chef Insurance Risk Management, Telefonaktiebolaget LM Ericsson, VD Ericsson Insurance AB, Chef Affärsområde Ansvar, AIG Sverige och Norge. Styrelseledamot Länsförsäkringar Stockholm och Enter Fonder AB. Ordförande Swedish Risk Management Association.
Styrelse-uppdrag	Ledamot i Länsförsäkringar Mäklarservice

BOLAGETS STYRELSE

Namn	Född år	Invald
Christer Villard	1949	2006
Göran Almberg	1960	2016
Charlotte Barnekow*	1962	2012
Lennart Käll	1958	2013
Ingrid Lindquist	1957	2016
Jan Rosenström	1942	1989
Maria Torpman** *personalrepresentant*	1982	2012
Jesper Merbom personalrepresentant	1983	2015
Ola Lovekrans personalrepresentant suppleant	1963	2015

** Charlotte utträdde ur styrelsen i samband med hennes tillträde som vd 1 september.*
*** Maria utträdde ur styrelsen i samband med hennes avgång som ordförande i personalklubbens styrelse 1 augusti.*

Styrelse

1 Christer Villard

Ordförande.
Född 1949. **Invald** 2006. Jur.kand. **Övriga styrelseuppdrag**: Ordförande Wallenstam AB, Drottningholmsteaterns vänförening och Accvi AB. Ledamot Länsförsäkringar AB, AB Segulah, Ahlgrens AB, samt två familje-stiftelser. **Tidigare erfarenhet:** Ett flertal vd-uppdrag inom bank och finans samt på uppdrag av Världsbanken rådgivare till regeringarna i Litauen och Indonesien.

2 Lennart Käll

Vice ordförande.
Född 1958. **Invald** 2013 (även 2008-2009). Civilekonom.vd Svenska Spel (tom 2018-07-19). **Övriga styrelseuppdrag:** Ordförande Sveriges Radio. Ledamot Grönklittsgruppen AB, SJ, Svenska Skidförbundet. Adjungerad ledamot Grant Thornton AB. **Tidigare erfarenhet:** TryggHansa positioner inom sak, liv, skador, företag, vd för SEB Finans, vd ICA Banken, vd Ticket Travel Group, vd Wasa Kredit.

3 Göran Almberg

Styrelseledamot.
Född 1960. **Invald** 2016.Civilekonom.Koncerncontroller Lantbrukarnas Riksförbund, vd LRF Driftsbyrån AB. **Övriga styrelseuppdrag:** Ordförande Lantbrukets Avbytartjänst AB (tom 2018-07-11), Riksbyggens Bostads-rättsförening Sollentunahus 2. Ledamot i Grön Produktion i Sverige AB, Sken i Norr AB (tom 2018-05-16), Dirual Försäkrings AB, Grönt Paraply AB samt arbetsgivarrepresentant i Klöverstiftelsen. **Tidigare erfarenhet:** vd i LRF Skadeförsäkring AB, vd i Swede Agri Treasury Consulting AB samt bl a Finanschef på Kooperativa Förbundet och ett flertal styrelseuppdrag.

4 Ingrid Lindquist

Styrelseledamot.
Född 1957. **Invald** 2016.Civilekonom.Arbetande styrelseordförande Lysa AB. **Övriga styrelseuppdrag:** Ledamot Kavat Vård AB, Hobohm Brothers Equity AB. **Tidigare erfarenhet:** SBAB Bank produktchef Spara och pro-duktchef Fond, vd i Avanza Fonder, vd Öhman Fonder bl a samt ett flertal styrelseuppdrag.

5 Jan Rosenström

Styrelseledamot.
Född 1942. **Invald** 1989. Civilingenjör. **Övriga styrelseuppdrag:** Ledamot Vasamuseets vänförening. **Tidigare erfarenhet:** Ett flertal chefsbefattningar inom IBM koncernen; bland annat vice vd IBM Svenska AB, vice vd Exportrådet, vd Livsmedelsindustrierna och Livsmedelsföretagen.

6 Jesper Merbom

Arbetstagarrepresentant.
Född 1983. **Invald** 2015. Skadereglerare Företag Bygg & Egendom. **Övriga styrelseuppdrag:** Ordförande FTFs personalklubb (numera Forena).

7 Ola Lovekrans

Arbetstagarrepresentant suppleant.
Född 1963. **Invald** 2015. Affärsområde Företag, Rådgivare Liv.

Företagsledning

1 Charlotte Barnekow

Verkställande direktör.
Född 1962. **Anställd** 2018. **Tidigare erfarenhet:** Ett flertal befattningar inom försäkringsindustrin inklusive affärsområdeschef på AIG Europe SA. Ordförande i Swedish Risk Management Association.

2 Henrik Sandberg

Vice verkställande direktör, chef Ekonomi & Finans.
Född 1957. **Anställd** 2010. **Tidigare erfarenhet**: Riskchef inom Kapitalförvaltning och aktiechef Sverige, Handelsbanken, finanschef och vVd inom SPP Liv.

3 Sarah Bucknell

Chef Affärsområde Privat.
Född 1971. **Anställd** 2017. **Tidigare erfarenhet**: Vd Marginalen Bank , Chef Affärsområde Privat SBAB, COO samt andra ledande befattningar inom Nordnet.

4 Mathias Collén

Chef Affärsområde Företag.
Född 1981. **Anställd** 2014. **Tidigare erfarenhet:** Civilekonom från Handelshögskolan vid Göteborgsuniversitet, flertalet befattningar inom Livförsäkringsbolaget Skandia, bland annat som chef stora företag, kommuner och organisationer i Sverige och försäljningschef/kontorschef i Malmö.

5 Robert Collin

Chef Verksamhetsstöd.
Född 1967. **Anställd** 2006. **Tidigare erfarenhet:** Chef Skador och utredning Länsförsäkringar Liv, Chef Produktion Länsförsäkringar Liv, utbildningschef Länsförsäkringar Liv och regionchef Wasa Liv.

6 Eva Marell

Chef Strategi och Planering.
Född 1973. **Anställd** 2014. **Tidigare erfarenhet:** Chef Produkt Bank Länsförsäkringar Stockholm, Chef Affärsområde Partnermarknad samt andra befattningar inom SBAB.

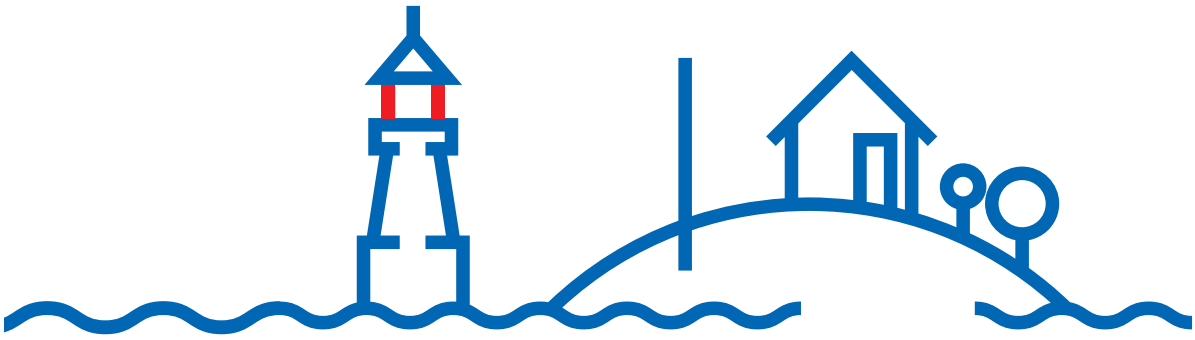

Fullmäktige

Fullmäktige är det högsta beslutande organet i Länsförsäkringar Stockholm och ska enligt bolagsordningen bestå av minst 50 fullmäktige. Fullmäktig ska vara försäkringstagare i företaget.

För att öka ägarinflytandet i företaget beslutade bolagsstämman att införa ett nytt system för val till fullmäktige. Från och med bolagsstämman 2010 är samtliga ledamöter valda av delägarna. Delägarna har även möjlighet att nominera kandidater vid de årliga valen.

Mandattid t o m bolagsstämman 2019

Namn	Född	Yrke	Ort
Almquist Lars	1964	VD	Stockholm
Backman Jan	1947	Pensionär	Tullinge
Backrud Ivgren Marie	1971	Egen företagare	Vallentuna
Bergendorff Peter	1940	Pensionär	Täby
Fåhraeus Stefan	1966	Chefshandlare	Danderyd
Iveroth Lennart	1954	Lantbrukare	Ekerö
Olsson Roger	1971	Grafiker	Vallentuna
Paulsson Maria	1978	Projektledare	Enskede
Pejic Ivana	1981	Jurist	Solna
Piehl Carl-Gustaf	1948	VD	Stockholm
Rexhall Karina	1968	CRA-Behandlare	Norrtälje
Sander Jan	1945	Pensionär	Värmdö
Vedin Lars	1949	Leg läk Egen företagare	Stockholm
Virgin Christian	1974	Lantbruk/fastigheter	Brottby
Vujadinovic Dubravka	1962	Arkitekt	Täby
Wurnell Mats	1982	Egen företagare	Södermalm
Åsell Vivi-Anne	1947	Redovisningskonsult	Stockholm

Mandattid t o m bolagsstämman 2020

Namn	Född	Yrke	Ort
Adolfsson Birgitta	1949	fd Försäkringstjänsteman	Skå
Aronowitsch Mikael	1951	VD	Täby
Björnlund Thobias	1981	Säljare	Bagarmossen
Gustafsson Per	1959	Auktoriserad revisor	Stockholm
Hollmark Mikael	1964	VD	Täby
Jöngren Caroline	1985	Agronom/Miljökonsult	Stockholm
Lagerhorn Hans	1944	fd. Brandchef	Spånga
Lagerhorn Lena	1982	Finanschef	Spånga
Lindhe Kjell	1949	fd Försäkringstjänsteman	Sollentuna
Modalen Magnus	1958	Företagare	Stocksund
Nilsson Lina	1971	Kriminolog	Stockholm
R K Jönsson Yngve	1951	Direktör	Tumba
Ringström Svante	1947	Glasmästare	Ekerö
Sandlund Håkan	1945	VD	Stockholm
Tärnström Jan-Erik	1949	Lantbrukare	Kungsängen
Wärlinder Åsa	1964	Lantmästare	Norrtälje

Mandattid t o m bolagsstämman 2021

Namn	Född	Yrke	Ort
Aguilar Oddershede Soledad	1982	Jurist/rättsvetare	Saltsjöbaden
Alm Gerentz Edward	1983	Chief Dealer	Lidingö
Almquist Walther	1965	Ekonom	Stockholm
Björklund Christina	1967	Forskare	Bromma
Eklöf Annika	1972	Redovisningskonsult	Vallentuna
El-Abed Hafida	1966	Marknadsassistent	Stockholm
Hartzell Ulrika	1965	HR-konsult	Lidingö
Holmgren Jerker	1960	Fastighetschef och vice vd	Lidingö
Inglot Martin	1988	Politisk sekreterare	Tumba
Larsson Benny	1957	Kriminalkommisarie	Stockholm
Lindh Anders	1958	Direktör	Ekerö
Markusson Bodil	1966	Vice VD	Stockholm
Olsson Karl Axel	1941	Egen företagare	Vallentuna
Runesson Anders	1955	Lantbrukare	Bergshamra
Sahlqvist Peter	1957	Fd Flygkapten	Sigtuna
Saighani Farah	1967	Redovisningsekonom	Stockholm
Samuelsson Nicklas	1990	Elektriker	Vallentuna
Svanberg Torbjörn	1972	Key Account Manager	Sundbyberg
Söderman Otto	1978	Egen företagare	Märsta
Wikberg Micael	1960	Direktör	Täby
Åkerblom Cecilia	1973	Ledarskapsexpert	Vaxholm

Ord & uttryck

Affär för egen räkning, f e r. Den del av försäkringen som ett försäkringsföretag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra företag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskad med avgiven återförsäkring.

Avvecklingsresultat. Avvecklingsresultat eller skadeavvecklingsresultat innebär vinster eller förluster i försäkringsbolags bokslut, uppkomna på den i föregående bokslut avsatta ersättningsreserven.

Balanserade vinstmedel. Utgörs av föregående års fria egna kapital efter avsättning till säkerhetsreserv. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Bruttoaffär. Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkrats hos andra företag.

Direkt försäkring. Försäkringsavtal som företaget ingår med försäkringstagare utan förmedling av annat försäkringsföretag.

Diskontering av oreglerade skador. Nuvärdesberäkning av framtida skadeutbetalningar i försäkringsaffär med lång avvecklingstid.

Driftskostnader. Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för försäljning, förvaltning och administration.

Driftskostnadsprocent. Driftskostnader i förhållande till premieintäkt efter avgiven återförsäkring.

EIOPA. Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Ej intjänade premier. En skuldpost, som motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.

FI. Finansinspektionen.

Första risk. Om en skada inträffar värderas den enligt skadevärderingsreglerna, en förstariskförsäkring täcker då endast upp till det försäkringsbelopp som tecknad försäkring stipulerar, till skillnad från fullvärde där det inte finns någon beloppsgräns för högsta ersättning.

Försäkringsersättningar. Utbetalda försäkringsersättningar plus oreglerade skador vid årets slut minus oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat. Dessutom ingår driftskostnader för skadereglering.

Försäkringstekniska avsättningar. Sammanfattande benämning på ej intjänade premier, kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

IBNR. Incurred but not reported. Inträffade skador som ännu inte är rapporterade.

IPS. Individuellt pensionssparande i banken där kunden väljer att placera sitt kapital i fonder, aktier, aktieindexobligationer och andra räntebärande värdepapper och/eller som inlåning med ränta. Under spartiden eller utbetalningstiden kan kunden flytta sitt kapital mellan olika sparformer utan att det får några skattekonsekvenser. Pengarna betalas ut från tidigast 55 års ålder.

ISK. Investeringssparkonto är ett sparande där kunden kan spara i fonder, aktier, aktieindexobligationer och andra räntebärande obligationer på Stockholmsbörsen och eller på inlåningskonto. Sparandet schablonbeskattas, vilket betyder att värdet av tillgångar och insättningar under året multipliceras med statslåneräntan den 30 november året innan ökat med en procentenhet, men aldrig lägre än 1,25 procent av kapitalunderlaget, och beskattas med 30 procent.

Kalkylränta. Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos företaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital kallas kalkylränta. Denna ränta överförs i resultaträkningen från finansrörelsen till försäkringsverksamheten.

Kapitalbas. Summan av eget kapital, obeskattade reserver samt uppskjuten skatt.

Kapitalkvot. Förhållandet mellan kapitalbas och totalt kapitalkrav, uttryckt i procent, är ett riskbaserat mått som visar kapitalstyrkan hos försäkringsföretag enligt Solvens II-regelverket.

Konsolideringsgrad. Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent. Konsolideringsgraden, beräknad på detta sätt, är det mått på kapitalstyrka hos försäkringsföretag som normalt används.

Konsolideringskapital. Sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver samt uppskjuten skatt.

Kvardröjande risk. Om reserven för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska avsättning för kvardröjande risk ske.

Oreglerade skador. De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar. Denna skuldpost kallas oreglerade skador.

Placeringstillgångar. De pengar som betalas in och som inte behövs i den löpande rörelsen placeras enligt myndigheternas föreskrifter och i övrigt på bästa sätt för att ge god avkastning och värdetillväxt. Placeringstillgångar är en sammanfattande benämning på företagets "lager" av statspapper, obligationer, förlagsbevis, aktier, fastigheter och lån.

Premieinkomst. Motsvarar under året influtna premiebelopp. Istället för premieinkomst används ofta den kortare benämningen premier.

Premieinkomst för egen räkning, f e r. Är premieinkomst minus avgivna återförsäkringspremier.

Premieintäkt. Avser, kort uttryckt, den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Denna del av premieinkomsten, som avser påföljande år, redovisas i bokslutet som en skuldpost och kallas ej intjänade premier. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Premieintäkten för året består av följande poster: Ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus ej intjänade premier vid årets slut.

Reservfond. Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Självbehåll. Det högsta försäkrings- eller skadebelopp på en och samma risk som en försäkringsgivare håller för egen räkning, dvs utan återförsäkring.

Skadeprocent. Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring i förhållande till premieintäkt efter avgiven återförsäkring.

Solvensmarginal. Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett försäkringsbolag behöver. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen.

Säkerhetsreserv. Avsättning till säkerhetsreserv är en bokslutsdisposition. Säkerhetsreserven är till för att utjämna svängningar i riskförloppet och osäkerhet i beräkningsunderlaget för avsättning för ej intjänade premier och oreglerade skador.

Uppskjuten skatt. Avser beräknad skatt för orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar.

Utjämningsfond. Skadeförsäkringsrörelse är av naturliga skäl utsatt för betydande kastningar i årsresultaten, främst beroende på antalet storskador och deras omfattning. För att utjämna dessa kastningar har till och med 1990 skattefri avsättning kunnat ske till en fond, som kallas utjämningsfond. Ytterligare avsättning får inte göras. Förlust på själva försäkringsrörelsen, i inkomstskattelagens mening, får täckas genom användning av fonden. Härefter eventuellt kvarstående förlust på rörelsen i dess helhet får också täckas genom användning av denna fond.

Återförsäkring. Om ett försäkringsföretag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar företag, helt eller delvis, de tecknade försäkringarna. Man talar härvid om avgiven återförsäkring respektive mottagen återförsäkring (indirekt försäkring).

Länsförsäkringar Stockholm

Telegrafgatan 8A, 169 72 Solna
Telefon 08-562 830 00
www.lansforsakringar.se